

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VII. legegintzaldia

Iruña, 2011ko otsailaren 11

9. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, Gazteriari buruzkoa. (3. or.).

B SAILA:

Foru lege proposamenak:

—Foru Lege proposamena, urriaren 20ko 11/1992 Foru Legeko 9. bis artikulua sortzen duena. Nafarroa Bai parlamentu-taldeak aurkeztu du (21. or.).

—Foru Lege proposamena, Nafarroako Toki Ogasunei buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legea aldatzekoa, eraikuntza, instalazio eta obren gaineko zergari dagokionez. Proposamena erretiratzea (22. or.).

E SAILA:

Jabeldurak, mozioak eta adierazpen politikoak:

—Mozioa. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Nafarroako Hondakinei buruzko Plan Integrala deitutakoa erretira dezan jendaurreko prozeduratik eta alegazioak aurkezteko epetik. Mozioa erretiratzea (23. or.).

—Mozioa. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Parlamentura igor dezan Nafarroako Hondakinen Kudeaketarako Plan Integratua, abenduaren 27an onetsitakoa, Parlamentuan eztabaida eta onets dadin. Mozioa erretiratzea (23. or.).

—Adierazpena, 2011ko Elkartasunaren Vianako Printzea Sarirako Vicente Ferrer GKEaren hautagaitzari babesa ematekoa. Eledunen Batzarrak onetsia (24. or.).

F SAILA:

Galderak:

—Galdera, jakiteko zergatik ez den kontuan hartu euskara jakitea liburutegietarako deialdi batean, Paula Kasares Corrales andreak egina (25. or.).

—Galdera, Nafarroako garraio azpiegiturei dagokienez eta hurbileko tren-zerbitzuetarako azpiegiturei buruz Nafarroako Gobernuak hartu dituen neurriei buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egina (25. or.).

- Galdera, Abu Dhabin egiten ari den Etorkezuneko Energiyen Mundu Biltzarrean gure erkidegoa egoteko Nafarroako Gobernuak egin dituen ahaleginei buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egina (26. or.).
- Galdera, Nafarroan egiten diren kirol-lehiaketa guztietan desfibriladore bat egon dadin Nafarroako Gobernuak hartutako neurriei buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egina (27. or.).

G SAILA:**Txostenak, deialdiak eta Parlamentuko informazioa:**

- Deialdia, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko euskara itzultzaile izateko lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzekoa. Epaimahaiko kideak izendatzea (28. or.).
- Deialdia, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko komunikazio teknikaria izateko lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzekoa. Epaimahaiko kideak izendatzea (28. or.).
- Deialdia, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko administrazio kudeaketako teknikaria –teknikari diplomadunen eskalako– izateko lanpostu huts bat lekualdatze lehiaketa bidez betetzekoa. Epaimahaiko kideak izendatzea (29. or.).

H SAILA:**Bestelako testu arau-emaileak:**

- 1/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, tributu harmonizazioari buruzkoa, Balio Erantsia-
ren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legea aldatzen duena. (30. or.).
- 2/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, tributu harmonizazioari buruzkoa, Zerga Bereziei
buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea aldatzen duena (33. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Gazteriari buruzkoa.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako foru eraentza berrezarri eta hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.a) artikulua aitortzen dion legegintzarako ekimena erabiliz, Foru Diputazioak, 2011ko urtarrilaren 31n hartutako erabakiaren bidez, Gazteriari buruzko Foru Lege proiektua igorri du Nafarroako Parlamentura.

Hori horrela, Legebiltzarreko Erregelamenduko 126. artikuluan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

1. Gazteriari buruzko Foru Lege proiektua prozedura arruntari jarraikiz izapidetzea.

2. Proiektu horretaz irizpena emateko ahalmena Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Batzordearen esku uztea.

3. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Proiektua argitaratzen denean, **hamabost egun baliouduneko epea hasiko da eta 2011ko martxoaren 7an eguerdiko hamabietan bukatuko da.** Epe horretan, Erregelamenduko 127. artikuluan ezarritakoarekin bat, parlamentu-taldeek eta foru parlamentarietako zuzenketak aurkeztu ahaliko dizkiote proiektuari.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Gazteriari buruzko Foru Lege proiektua

ATARIKO TITULUA: Xedapen orokorrak

- 1. art. Helburua eta xedea
- 2. art. Aplikazio esparrua
- 3. art. Printzipio orokorrak
- 4. art. Gazteen aukerak eta erantzukizunak

I. TITULUA: Eskumen administratiboak eta plangintza

I. KAPITULUA: Administrazio publikoen eskumenak

- 5. art. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eskumenak
- 6. art. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuaren eskumenak
- 7. art. Toki entitateen eskumenak

II. KAPITULUA: Gazteriaren arloko politiken plangintza eta ebaluazioa

- 8. art. Gazteriaren Foru Estrategia
- 9. art. Gazteria Planak
- 10. art. Gazteriaren arloko politiken ebaluazioa

II. TITULUA: Gazteriaren arloko politikak

- 11. art. Gazteriaren arloko politikak lehenestea
- 12. art. Gazteriaren arloko politiken tipologia

I. KAPITULUA: Gazteriaren arloko berariazko politikak

- 13. art. Gazteriaren arloko berariazko politikak

II. KAPITULUA: Zeharkako politikak

1. atala: Gazteriaren arloko oinarrizko politikak

- 14. art. Gazteak eta zosasuna
- 15. art. Gazteak eta kirola
- 16. art. Gazteak eta bide segurtasuna
- 17. art. Gazteak eta pertsonen arteko harremanak

2. atala: Aukerak sustatzeko politikak

- 18. art. Gazteak eta hezkuntza
- 19. art. Gazteak eta enplegua
- 20. art. Gazteak eta ekimena
- 21. art. Gazteak eta familia
- 22. art. Gazteak eta etxebizitza
- 23. art. Gazteak, mugikortasuna eta nazioarteko-tzea
- 24. art. Gazteak eta gizarte zerbitzuak
- 25. art. Gazteak eta landa ingurunea
- 3. atala: Gazteen sarbiderako politikak
- 26. art. Gazteak eta kultura
- 27. art. Gazteak eta ingurumena
- 28. art. Gazteak eta teknologia berriak
- 29. art. Gazteak eta kontsumoa
- 4. atala: Gazteek parte hartzeko politikak
- 30. art. Gazteak eta herritarren parte-hartzea
- 31. art. Gazteak eta boluntariora
- 32. art. Gazteak eta nazioarteko parte-hartzea
- 33. art. Gazte elkarteak eta gazteen beste entitate batzuk
- 34. art. Gazteriaren Kontseiluak
- III. TITULUA: Baliabideak eta finantziarioak
- 35. art. Finantziario iturriak eta printzipioak gazteriaren arloan
- 36. art. Erabiltzaileek finantziarioan parte hartzea.
- IV. TITULUA: Ikuskerak eta zehapen araubideak
- I. KAPITULUA: Gazteriaren arloko ikuskerak
- 37. art. Ikuskatzailearen eskumenak eta eginkizunak
- 38. art. Ikuskatzaileak
- II. KAPITULUA: Zehapen araubidea
- 39. art. Gazteriaren arloko arau-haustekak
- 40. art. Zehapenak
- Xedapen gehigarri bakarra. Gazteriaren Plan Integrala
- Xedapen iragankor bakarra. Aplikatu beharreko erregelamenduzko araudia
- Xedapen indargabetzaile bakarra. Indarrak gabe uzten diren xedapenak
- Azken xedapenetako lehena. Erregelamendu bidezko garapena
- Azken xedapenetako bigarrena. Indarra hartzea

ZIOEN AZALPENAK

1

Espainiako Konstituzioaren 48. artikulua xedatzen du botere publikoek baldintza egokiak sustatuko dituztela gazteriak garapen politiko, sozial, ekonomiko eta kulturalean askatasunez eta eraginkortasunez parte har dezan. Konstituzioaren aginduari jarraituz, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobeteari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoak, 44.18 artikuluan, Nafarroako Foru Komunitateari esleitzen dio, osorik, gazteriaren arloko politikaren eskumena.

Nafarroako Foru Komunitateak eskumen horri loturik garatu du gazteriaren arloko politika eta, horretarako, araudi batzuk onetsi ditu, bai aipatu politika gauzatzeko beharrezkoa den administrazio egiturari dagokionez, bai hori osatzen duten zerbitzuei dagokienez.

Araudi horien artean aipatzekoak dira honako hauei buruzkoak: gazteentzako informazio zerbitzuak, gazteekin egiten diren jarduerak, Astialdiko Eskolak, astialdirako hezkuntzako profesionalen prestakuntza eta gazteen parte-hartzea gazteen entitateen bitartez eta, bereziki, gazteen elkarrean bitartez.

Gazteria izan da, halaber, Europar Batasunak prestatutako zenbait dokumentu eta planen helburua.

Lisboako Estrategia berrikusiak zehaztutako Europako garapen planaren esparruan, Gazteriaren arloko Itun Europarra 2005. urtean erantsiz bideratu zen gazteriaren arloko ekintza.

Geroago, Batzordeak Komunikazio hau eman zuen 2009ko apirilaren 27an: "Europar Batasunaren estrategia bat gazteriarentzat: inbertsioa eta gaikuntza. Koordinazioko metodo ireki berritu bat gazteen erronkei eta aukerei heltzeko". Komunikazio horrek lehentasunez jotzen zituen gazteak Europar Batasunaren ideia sozialean, alegia, gizartearentzako ezinbesteko baliabide.

Gaur egun, Europar Kontseiluak gazteriaren arloko lankidetzaren esparru berrituari buruz (2010-2018) 2009ko azaroaren 27an emandako Ebazpena da eredu berri bat zehazten duena; etorkizun hurbilean, orain prestakuntza prozesuan dagoen 2020 Estrategiak gazteen prestakuntzan, enpleguan eta mugikortasunean izanen du ardatza.

2

Azken urteotan gizartean izan diren aldaketa prozesuek ekarri dituzten erronka eta aukera berri-

ei erantzuteko beharretik sortu da Gazteriari buruzko Foru Lege hau. Aldaketa horiek gazteak ukitzen dituzte nabarmenki, eta behar berri batzuk dituen gizarte ingurune bat eratu dute. Behar horiei zeharka eta koordinaturik heldu behar zaie orain.

Bilakaera izan da egitura demografikoetan, biztanleria pixkanaka zahartzen joan baita; aldatu egin dira familia egiturak eta nabarmen aldatu da lan merkatua, gazteak geroz eta beranduago iristen baitira lan merkatu horretara eta hori gazteen emantzipaziorako oztopo baita. Horrekin batera, gazteek denbora gehiago pasatzen dute prestakuntzan eta, bestalde, gehiagok uzten dute goiz eskola.

Aldaketa horiek, besteak beste, erakusten dute gazteek zailtasunak dituztela autonomia lortzeko eta beren bizitzak kudeatzen dituzten eta gizartean arduraz parte hartzen duten pertsona helduak izatera iristeko.

Gainera, globalizazioak hazkundea eta enplegua erraztu baditzaie ere, arazoak sortu ahal zaizkie egoera ahulenean dauden langileei, eta gazteek zailago izan dezakete emantzipatzeko bidea, gaur egungo krisi ekonomiko eta sozialak erakusten duen bezala.

Foru lege honek interes berezia jarri du Nafarroako gazteen autonomia errazteko ahaleginean, gazteek bizitzarako proiektu propio bat era dezaten, aukera pertsonaleko askatasunean eta antolamendu juridikoak onartu eta babesten dituen eskubide eta erantzukizunetan oinarriturik.

Eremu horretan lan egin behar dute administrazio publikoek, gazteek autonomiaz garatzeko aukera izan dezaten baldintza egokiak sortuz eta gazteei bizitzarako proiektu propioa eratzen lagunduz, eta, horrekin batera, aukerak garatzeko eta nork bere erantzukizunak hartzeko ingurune egoki eta berdintasunezkoak bideratuz, arreta berezia jarritz egoera ahulenean dauden pertsonengan edo taldeetan.

Azaldu diren inguruabar horiek gazteriaren arloan zeharkako politika ezartzera behartzen dituzte administrazio publikoak. Politika horren helburu edo hartzaile gazteria izanen da eta, arlo horretan garatu den berariazko politikan oinarriturik, gazteak ukitzen dituzten jarduketak publikoko alderdi desberdinak bilduko ditu.

Hala, gazteriaren arloko politiken eta beste sektore batzuetako arteko lankidetzak bultzatuko da, hala nola hezkuntzaren, enpleguaren, barne-hartzearen eta osasunaren sektoreetakoak, horrela, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa-

ren barruan gazteriaren inguruko eskumena duen departamentuak koordinatu eta bultzaturik, gazteriaren arloan berdintasunezkoak eta zeharkakoak diren politikak gauzatuko direla berma dadin. Politika horiek eragina izanen dute Nafarroako gazteriaren bizi baldintzetan eta aukeretan eta gazteen garapenean.

Halaber, gazteriaren arloko zeharkako politikak ongi diseinatu, gauzatu eta jarraitzeko beharrezkoa izanen da gazteriaren arloan aritzen diren gainerako instituzio eta erakunde publiko zein pribatuen parte-hartze aktiboa eta, orobat, gazteen beren parte-hartzea. Azken horiei dagokienez, garrantzi berezia du gazteen elkarte mugimenduak eta, horren barruan, Nafarroako Gazteriaren Kontseiluak, horixe baita gazteek, gazteen elkarten bidez, gizartean duten ordezkariak eta parte-hartze organo nagusia.

Foru lege honek bermatu nahi du gazteek parte hartuko dutela politika horien prestakuntzan, horretarako ingurune egokiak bideratuz, elkarrizketa egituratu eta iraunkorra funtsezko tresnatzat hartuz, talde ahulenean edo arriskuan daudenean arreta jarritz eta emakumeen eta gizonen aukera berdintasunaren printzipioa txertatuz, emakume gazteen parte-hartze politiko eta soziala bultzatzeko xedez.

Foru lege hau onetsiz, Nafarroako Foru Komunitateak bere gain hartzen ditu jarraibide europarrak eta bat egiten du beste autonomia erkidego batzuetan bideratutako joerarekin. Hala, goratu egin du gazteriaren arloko xedapenen arau maila eta beste gai batzuk arautu ditu, gazteriaren arloko politika integral eta eraginkorra lortu ahal izateko. Horrela, aintzat hartzen da gazteek gure gizartearentzat duten garrantzia, eta araudi sendoa sortu da berdintasunezkoak eta integralak diren politikak abian jartzeko gazteriaren arloan, gazteria autonomo eta arduratsuen aldekoak betiere.

3

Foru lege honek 40 artikulua ditu, atariko titulu batean eta lau titulutan banatuta, xedapen gehigarri bat, xedapen iragankor bat, xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen.

1) Atariko tituluan foru legearen "Xedapen orokorrak" arautzen dira. Horren helburua da Nafarroako Foru Komunitatean gazteriaren arloko berariazko politika bat arautzea, baita zeharkako politika bat ere, hartzaile gazteria izanen duena.

Foru lege honen xedea da gazteen autonomia bultzatzea gazteriaren arloan berdintasunezko politika sustatuz; politika horrek norbanakoaren garapenerako, sustapenerako eta parte-hartze

sozialerako baldintza egokiak bermatu behar ditu eta, horrela, herritar gazte konprometitu, arduratsu, oso eta aktiboak lortzeko bidea jarri.

Foru legearen aplikazio esparrua zabala da, Nafarroako administrazio publikoak ez ezik, gazteen arloan zuzenean edo zeharka aritzen den edozein pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuk egiten dituen jarduerak edo zerbitzuak ere sartzen baitira esparru horretan. Foru legearen ondorioetarako, gazte izaera definitzen da, autonomia esparruan egin den moduan eta Europar Batasunaren jarraibideekin bat.

Titulu horretan printzipio orokorrak aipatzen dira, eta gazteriaren arloko politiken printzipio gidariak eta arlo horretako jarduketara publikoak gidatuko duten printzipioak bereizten dira.

Atariko tituluaren bukaeran aipatzen dira gazteek beren gain hartu behar dituzten erantzukizunak eta eskura dituzten aukerak.

2) I. tituluaren izena “Eskumen administratiboak eta plangintza” da, eta bi kapitulutan banatuta dago.

I. kapituluan Nafarroako administrazio publikoen eskumenak arautzen dira; bereizi egiten dira Foru Komunitateko Administrazioarenak, eta horren barnean gazteriaren arloko departamentuarenak, eta Nafarroako toki entitateenak.

II. kapitulua gazteriaren arloko politiken plangintzari eta ebaluazioari buruzkoa da. Horretan aipatzekoa da Gazteriaren arloko Foru Estrategia, dokumentu horretan jasotzen baitira Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteriari buruz dituen jarraibide orokorrak, Nafarroako Gobernuak onetsi beharrekoak, eta Gazteria Planak, Nafarroako edozein administrazio publikok onetsi ditzakeenak. Kapituluak bukatzen da gazteriaren arloko politiken eraginkortasuna eta kalitatea ebaluatzeko sistema bat prestatu eta ezartzeari buruzko aipamenarekin.

3) II. tituluak “Gazteriaren arloko politikak” arautzen ditu. Gazteriaren arloko politikak lehenesteari eta politika horien tipologiari buruzko bi artikulurekin hasten da. Politika horiek berariazkoak eta zeharkakoak izan daitezke. Mota horietako bakoitzari buruzkoak dira tituluak osatzen duten bi kapituluak.

Zeharkako politikei dagokienez, honela banatzen dira: gazteriaren arloko oinarritzko politikak, aukerak sustatzeko politikak, gazteen sarbiderako politikak eta, azkenik, gazteek parte hartzeko politikak. Mota horietako bakoitza atal batean araututa dago.

4) Baliabideak eta finantziarioa III. tituluaren arautzen dira, eta erabiltzaileek gazteentzako jarduerara, zerbitzu edo instalazioen finantziarioan duten parte-hartzea nabarmendu behar da. Parte-hartze horrek ezin du gainditu horien benetako kostua administrazio publikoek ematen dituztenean.

5) Testu artikuluduna “Ikuskapena eta zehapen araubidea” izeneko IV. tituluarekin bukatzen da, eta bi kapitulutan banatuta dago.

I. kapituluak gazteriaren arloko ikuskapenari buruzkoa da, eta ikuskatzeko ahalmena gauzatzeari lotutako ohiko aurreikuspenak jasotzen ditu.

II. kapituluak zehapen araubidea arautzen du, arau-hauste arin, larri eta oso larriak bereizten ditu eta arau-hausleen definizio zehatza ematen, bai eta ezar daitezkeen zehapenena ere.

6) Xedapen gehigarri bakarrak Nafarroako Gobernuarentzako agindu bat ezarri du, Gazteriaren Plan Integrala prestatu eta abian jar dezan foru legeak indarra hartu eta bi urteko epean.

Xedapen iragankor bakarrak aplikagarritzat jotzen ditu foru legeak indarra hartzean indarrean dauden erregelamenduzko arauak, baldin eta indargabetzen ez badira eta foru legean ezarritakoaren kontrakoak ez badira.

Xedapen indargabetzaile bakarrak foru legean ezarritakoaren kontrakoak diren maila bereko edo apalagoko xedapenak indargabetzeko aurreikuspen orokorra jasotzen du.

Azkenik, azken xedapenetako lehenak Nafarroako Gobernuari eta gazteriaren arloan eskuduna den departamentuko titularrari ahalmena ematen die foru legea erregelamendu bidez garatzeko, eta azken xedapenetako bigarrenak foru legeak indarra noiz hartuko duen ezartzen du.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua. Helburua eta xedea.

1. Foru lege honen helburua da Nafarroako Foru Komunitatean gazteriaren arloko berariazko politika bat arautzea, baita zeharkako politika bat ere, hartzaile gazteria izan den duena.

2. Foru lege honen xedea da gazteen autonomia bultzatzea gazteriaren arloan berdintasuneko politika sustatuz; politika horrek norbanakoaren garapenerako, sustapenerako eta parte-hartze sozialerako baldintza egokiak bermatu behar ditu eta, horrela, herritar gazte konprometitu, arduratsu, oso eta aktiboak lortzeko bidea jarri.

Foru lege honen ondorioetarako, autonomiatzat jotzen da bizitzarako proiektu propio bat eratzeko gaitasuna, aukera pertsonaleko askatasunean eta antolamendu juridikoak onartu eta babesten dituen eskubide eta erantzukizunetan oinarrituko dena; antolamendu juridikoak ezartzen dituen betekizunak betetzea ere izanen da oinarri.

2. artikulua. Aplikazio esparrua.

1. Foru lege hau honako hauei aplikatuko zaie:

a) Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publikoei.

b) Nafarroako Foru Komunitatean gazteekin zuzenean edo zeharka lotutako jarduerak edo zerbitzuak egiten dituzten pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuei.

c) Gazteek legez eraturako elkarteei eta beste entitate batzuei, baldin eta horien egoitza eta jarduketa esparrua Nafarroako Foru Komunitatean badaude.

2. Foru lege honen ondorioetarako, 14 urtetik 30 urtera bitarteko adina, biak barne, duten pertsona fisikoak hartzen dira gaztetzat.

Hori hala izanik ere, beste adin muga batzuk, gutxienekoak eta gehienekoak, ezarri ahalko dira erregelamenduz, zenbait jarduera, zerbitzu eta programatan parte hartzeko, baldin eta horien izaera kontuan hartuta egokia dela uste bada.

3. artikulua. Printzipio orokorrak.

1. Gazteriaren arloko politikek printzipio hauek izanen dituzte oinarri: unibertsaltasuna, balio demokratikoen sustapena, aukera berdintasuna, gizarteratzea eta gazteen egoerari buruzko arreta integrala.

2. Gazteriaren arloko jarduketa publikoak printzipio gidari hauek izanen ditu: erantzukizun publikoa, koordinazioa eta zeharkakotasuna, administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana, gazteen parte-hartzea, hurbiltasuna eta deszentralizazioa, ekintza positiborako neurriak eta hizkuntza zein lurralde aniztasunaren babesa.

4. artikulua. Gazteen aukerak eta erantzukizunak.

1. Gazteek, Konstituzioak eta antolamendu juridikoak onartzen dizkien eskubideez gainera, foru lege honetan aipatzen diren aukerak ere izanen dituzte, hautatzeko duten eskubidearen esparruan, horrela autonomia lortu eta norbanakoaren garapenerako, sustapenerako eta parte-hartze sozialeko baldintza egokiak sortu ahal izateko.

2. Gazteek, antolamendu juridikoak ezartzen dizkien betebeharez gainera, erantzukizun hauek dituzte, besteak beste:

a) Beren osotasuna errespetatzea, bizitzeko ohitura osasuntsu eta arduratsuak izanik.

b) Bizitzarako proiektua eraikitzea funtsezko balioei jarraikiz, pertsonalki eta sozialki garatzeko aukerak aprobetxatuz.

c) Nork bere talentua eta gaitasunak garatzea ahaleginaren bidez, eta irekita egotea ezagutzaren, sormenaren, enpresa-ekimenaren, giza harreman eta balioen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien aurrean.

d) Gizalegezkoa eta parte-hartzailea den jokabidea izatea, gizartean elkarrekin bizitzeak eskatzen duenarekin bat, hain zuzen ere berdintasunean, tolerantzian eta gainerakoen eskubideen errespetuan oinarriturik.

e) Berdintasunezko eta errespetuzko jokabidea izatea arraza, sexua, erlijioa, iritzia edo beste edozein baldintza edo egoera pertsonal edo sozial dela eta.

f) Garapen ekonomiko, sozial, politiko eta kulturalerako dagozkien erantzukizunak beren gain hartzea, gizarte justuagoa eta kohesionatuagoa lortzen laguntzeko.

g) Ingurumena mantentzen laguntzea, errespetatuz eta zaintzan eta hobekuntzan lagunduz.

h) Aisia eta astialdia eta teknologia berriak arduraz erabiltzea.

i) Adingabeen kasuan, derrigorrezko hezkuntzako ikasketak egitea, beren prestakuntzari eta beren nortasuna erabat garatzeari begira; ikastetxera joateko eta bertako bizikidetzak arauak errespetatzeko betebeharrak ere izanen dute.

j) Onartzen zaizkien eskubideen jabe izateagatik eta horiek erabiltzean dituzten betebeharrak, obligazioak eta erantzukizunak beren gain hartu eta betetzea.

I. TITULUA

Eskumen administratiboak eta plangintza

I. KAPITULUA

Administrazio publikoen eskumenak

5. artikulua. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eskumenak.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eskumenak hauek dira:

a) Gazteen eskubideak sustatzea Nafarroako Foru Komunitatean, eta horiek babestea autonomia lortzen laguntzeko.

b) Gazteriaren arloko politikaren jarraibide orokorrak ezartzea Nafarroako Foru Komunitatean.

c) Koordinazioz eta elkarlanez jokatzeko administrazio publikoekin lurralde maila desberdinetan, baita entitate publiko eta pribatuekin ere, gazteriaren arloko politikak garatzeko.

d) Gazteriaren irudi kolektiboa zaintzea, estereotipo negatibo justifikatu gabeak desagerrarazteko lan eginez.

6. artikulua. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuaren eskumenak.

1. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuari dagokio gazteen eskubideak babestea, garapen politiko, sozial, ekonomiko eta kulturalean askatasunez, eraginkortasunez eta gizonen eta emakumeen berdintasunean oinarrituz parte hartzearen bitartez. Horretarako eskumen hauek esleitu zaizkio:

a) Gazteriaren arloko politika integral eta berdintasunezkoak planifikatzea.

b) Gazteriaren arloko berriazko politikak kudeatzea eta zeharkako politikak koordinatzea.

c) Foru lege honetan ageri diren jarduketaren garapenerako ezarritako baliabide, zerbitzu eta prozeduren eraginkortasuna eta kalitatea ebaluatzeko sistema bat ezartzea.

d) Ikuskapen lana egin eta zehapen ahalmena gauzatzeko, gazteriaren arloko zentro, instalazio, zerbitzu eta programei dagokienez.

e) Gazteriaren arloko profesionalez arduratzea eta horien onarpena eta prestakuntza sustatzea, lanbide kualifikazioei buruzko araudi indardunari jarraikiz eta hezkuntza ez-formalaren bitartez.

f) Gazteekin eta horiek ordezkatzeko dituzten taldeekin elkarrikeria egituratua izatea, eta kontsulta prozesuak ezarri ahal izatea gazteriarentzat garrantzitsutzat jotzen diren gaietan.

g) Foru lege honetan eta gainerako antolamendu juridikoan esleitutako gainerako eskumenak, bai eta gazteriaren arloan foru lege hau betetzeko beharrezkoak direnak ere, Nafarroako Gobernuari edo beste administrazio publiko batzuei berriaz esleitura ez badaude.

2. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuan ezarriko da foru lege honetan xedatutakoa betetzeko egokitzat jotzen den antolamendu administratiboa, betiere administrazio elektronikoa-

aren, administrazioa erraztearen eta zerbitzu publikoen kalitatearen arloan jarraitzen diren printzipioekin bat.

3. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak erregelamendu bidez sortu eta zehaztu ahalgo ditu honako hauen eginkizunak, osaera eta funtzionamendu arauak:

a) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio-ko Gazteriaren Departamentu-arte Batzordea, gazteei zuzendutako zeharkako politikak koordinatu eta bultzatzeko tresna gisa.

b) Gazteriaren Erakunde-arte Kontseilua, gazteriari buruzko politika integralaren arloko kontsulta eta aholkularitza-arte organo gisa.

c) Tokiko Gazte Politika Koordinatzaile Batzordea, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio-ak eta Nafarroako toki entitateek gazteriaren arloan lankidetzako administrazioa izateko organo gisa.

d) Nafarroako Gazteriaren Behatokia, organo tekniko prospektibo gisa, zeinaren xedea baita beharrezkoak diren ezagutzak ematea, adierazle- en ebaluazioaren bitartez, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteen egoera hobetzeko politikak ezar ditzan.

4. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak aintzat hartu ahalgo du, publikoki, pertsonen, taldeen, erakunde- en edo instituzio- en, publiko zein pribatuek, egindako lanaren eredu- garritasuna, betiere lan horrek gazteen parte- hartzea, autonomia eta bizi kalitatea bultzatzen baditu. Gazteriaren arloko sari eta golardoak emanen dira horretarako.

7. artikulua. Toki entitate- en eskumenak.

1. Nafarroako toki entitateek gazteriaren arloko eskumena izanen dute beren lurralde eremuan, eta eginkizun hauek beteko dituzte:

a) Beren lurralde eremuan gazteriaren arloko plan eta politikak prestatzeko bultzada ematea.

b) Beren lurralde eremuan gazteen inguruko jarduerak eta programak garatu eta koordinatzea.

c) Gazteentzako informazio, orientazio, aholku eta laguntza zerbitzuak ematea, herri bakoitzeko beharren arabera.

d) Gazteentzako instalazio eta espazio publikoak sor daitezela sustatzea.

e) Gazteen parte- hartzea sustatzea, beren lurralde eremuan gazteen elkarte mugimendu- arri lagunduz, Gazteriaren arloko Tokiko Kontseiluen bitartez bidezkoa denean, eta parte hartzeko beste modu berri batzuk erabiliz.

f) Gazteriaren arloan Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak eskuordetutako eskumenak kudeatzea, toki araubideko legedian ageri den moduan.

g) Foru lege hau garatzean eskuordetzen edo esleitzen den beste edozein eskumen.

2. Nafarroako Foru Komunitateko gazteen aukera berdintasuna lortzen laguntzeko xedez, gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak laguntza eta aholkuak emanen dizkie Nafarroako toki entitateei gazteriaren arloko politikak sustatzeko lanean, honako alderdi hauetan zehazki: Gazteriaren arloko Tokiko Planak prestatzea, gazteentzako instalazioak sustatzea, gazteentzako zerbitzu eta jarduerak garatzea prebentzioaren arloan, informazioa, prestakuntza eta mugikortasuna, bai eta gazteen eskaerei erantzuten dieten beste arlo batzuk ere.

II. KAPITULUA

Gazteriaren arloko politiken plangintza eta ebaluazioa

8. artikulua. Gazteriaren Foru Estrategia.

1. Gazteriaren Foru Estrategia dokumentu bat da, zeinean biltzen baitira Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteriaren arloan dituen jarraibide orokorrak. Bertan jaso behar dira Nafarroako gazteriak duen egoeraren analisia eta foru lege honetan aipatzen diren gazteriaren arloko politiken garapena bideratzeko ildoak, Europako eta nazioarteko jarraibideekin bat beti. Nafarroako administrazio publikoek onesten dituzten gazteriaren inguruko planek estrategia horren edukia errespetatu behar dute.

2. Gazteriaren Foru Estrategia onestearekin foru lege honetan ezarritako helburuak lortu nahi dira. Honako hauek dira horren printzipio gidariak:

a) Gazteak gizartean errazago txertatzea eta bertan erabat parte hartzea.

b) Gazteen autonomia hobetzea, beren talentua eta gaitasuna ahalik eta gehien garatzeko babesa emanez, aukera berdintasunean betiere, eta prozesuan duten erantzukizuna bultzatuz.

c) Gazte politiketan esku hartzen duten eragilearen arteko lankidetzeta.

d) Gazteak gizartearen baliabide bat direla onartzea eta herrialdearen garapen ekonomikoa sartzeta.

3. Hori onestea Nafarroako Gobernuari dagokio, gazteriaren arloan eskuduna den departamentuko titularrak proposaturik, gazteak ordezkatzeko dituzten erakundeek esaten dutena entzun ondoren.

4. Lau urteko indarraldia izanen du, baina Nafarroako Gobernuak edozein unetan berrikusi ahal izanen du beharrezkoa irudituz gero.

9. artikulua. Gazteria Planak.

1. Nafarroako administrazio publikoek beren lurralde esparruko Gazteria Planak onetsi ahal dituzte. Plan horiek autonomia erkidegokoak edo toki entitatekoak izan daitezke, eta beren xedea izanen da Gazteriaren Foru Estrategia aplikatu eta garatzea; gazteriaren erronkei eta aukerei erantzuteko lehentasunak ezarriko dituzte, emakumeen eta gizonen berdintasuna kontuan hartuta.

2. Onesten diren Gazteria Planek foru lege honen 3. artikuluan ezarritako printzipio orokorrak errespetatu beharko dituzte eta baldintza hauek bete, gutxienez:

a) Plan integral, unibertsal eta zeharkakoak izan behar dute, eta gazteria ukitzen duten alderdi eta arazo guztiak barnean hartu.

b) Horiek prestatzean gazteen eta gazte entitateen parte-hartzea bermatu behar da, behin betiko onetsi aurretik, elkarrizketa egituratuaz baliaturik.

c) Lortu nahi diren helburuetarako nahikoa eta egokia den finantziazioa izan behar dute.

d) Planean ezarritako politiken eta ekintzen ebaluazio eta jarraipen etengabea egin beharko da.

3. Nafarroako Foru Komunitateak beste arlo batzuetan garatzen dituen planek, gazteen egoerarekin lotuta badaude, adinaren ikuspegia hartuko dute kontuan.

10. artikulua. Gazteriaren arloko politiken ebaluazioa.

Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio-ko Gazteriaren Departamentu-arte-ko Batzordearekin batera, foru lege honetan aurreikusitako jarduketaren garapenerako ezarri diren baliabide, zerbitzu eta prozeduren eraginkortasuna eta kalitatea ebaluatzeko sistema bat ezarriko du, gazteriaren arloko politikek aurrera zein mailatan egiten duten egiaztatzeko.

II. TITULUA

Gazteriaren arloko politikak

11. artikulua. Gazteriaren arloko politikak lehenestea.

1. Gazteriaren arloko politikek gazteen beharrei erantzunen diete, gazteriaren etapa desberdinetako berezitasunen arabera, une bakoitzean haiei legez onartutako gaitasuna kontuan hartuta.

2. Gazteriaren arloko politikak gazteak hautatzeko duen askatasuna babestuko dute, baita aukera berdintasuna eta gazteen aniztasunarekiko arreta ere, talde ahulenetan arreta berezia jarriz, eta, bestalde, ekimena, talentua, ahalegina, konpromisoa eta erantzukizuna garatzeko balioak sustatuko dituzte.

3. Alde horretatik, foru lege honetan agertzen diren neurriek honako hauek sustatuko dituzte:

a) Kalitateko hezkuntza eta bizi osoko prestakuntza.

b) Hizkuntzak ikastea.

c) Gazteen mugikortasuna, Europako eta nazioarteko esparruetan, ikaskuntzari, lan arloari, aisiari, solidaritateari eta kontzientzia orokorra sortzeari begira.

d) Kalitateko enplegua, enpresa-ekimena eta enpresa gazteen sorrera.

e) Sormena, artea, berrikuntza eta ikerketa.

f) Emantzipazioa, etxebizitza lortzea eta bizitza pertsonala, familiarra eta profesionala bateratzea.

g) Bizimodu osasuntsua eta ongizatezkoa, horretarako kirola, aisia, kultura eta ohitura onak bultzatuz.

h) Parte-hartze soziala eta pertsonen arteko kalitateko harreman inguruneak.

4. Arreta jarriko da, bereziki, gazteek hezkuntzaren, enpleguaren eta osasunaren esparruetan dituzten arriskueta, eta berariaz sustatuko dira urte gutxienerako gazteei zuzendutako sentsibilizazio eta babes programak, pertsona horien alderdi ahulenetan arreta jarriz horrela.

5. Foru lege honen ondorioetarako, ez dira bereizkeriatzat joko, adin tarteen eta egoera pertsonalaren araberako tratamendu berezia aurreikusitako arren, justifikazio objektibo eta arrazoizkoak duten neurriak. Neurri horien artean sartzen dira ekintza positiboan onarrituta daudenak eta benetako berdintasuna, bereziki emakume eta gizonezkoen, lortzera bideratzen direnak.

12. artikulua. Gazteriaren arloko politikaren tipologia.

Gazteriaren politikak bi kategoriatan bana daitezke:

a) Berariazko politikak: gazteriaren arloan eskuduna den departamentuaren eskumen direnak, nagusiki eta lehentasunez.

b) Zeharkako politikak: beste departamentu batzuen eskumen izanik gazteengan eragina

duten alderdiei buruzkoak direnak, zeharkakotasunaren printzipioa oinarri dutenak, eta gazteriaren arloan eskuduna den departamentuaren lankidetzarekin gauzatuko direnak.

I. KAPITULUA

Gazteriaren arloko berariazko politikak

13. artikulua. Gazteriaren arloko berariazko politikak.

Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak gazteriaren arloko berariazko politikak garatuko ditu, honako hauen inguruan:

a) Gazteentzako informazioa eta aholkularitza, hau da, gazteei orientazioa eta aholkuak modu integralean ematea, horrela aukera gehiago sortuz eta garapen pertsonalerako erabaki libre eta arduratsuak hartzen lagunduz. Hori guztia gazteentzako informazio zerbitzu onartuen bitartez.

b) Gazteriaren arloko hezkuntza ez-formala, hau da, pertsonari garatzen laguntzen dioten jarduerak ez-arautuen multzoa. Nafarroako Gazteentzako Jardueren Eskolak eta Astialdiko Eskolek eman ahalko dute.

c) Gazteentzako beste zerbitzu batzuk, gazteen garapenean eta autonomian lagunduko dutenak eta, horien artean, gazte txartelak, gazteek aukera izan dezaten zerbitzu, produktu eta instalazioak baldintza hobeto erabiltzeko.

d) Gazteentzako jarduerak, gazteentzako ekintza multzo bat; horien helburua da gazteei gizarte harremanetarako eta garapen pertsonalerako laguntza ematea, eta, aldi berean, parte hartzen, gizarteratzen eta sozializatzen laguntzea. Halakotzat joko dira, besteak beste, honako hauek:

d.1.) Mugikortasuneko jarduerak, eguneroko ingurunea utzi eta beste batera joatea ekartzen dutenak, Estatuan bertan izan edo nazioartean, horrela beste toki, hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzeko, beste gazte batzuekin batera bizitzen ikasteko edo solidaritatea bultzatzeko.

d.2.) Aisiako eta astialdiko jarduerak, egunero arduetatik kanpo eta josteta, prestakuntza edo gizarte alderdiei lotuta egiten direnak.

d.3.) Sormena eta sorkuntza artistiko eta kulturala.

e) Gazteentzako instalazio eta ekipamenduak, titulartasun publikokoak edo pribatukoak izan, gazteen zerbitzura daudenak zenbait motatako jarduerak egiteko: prestakuntzako jarduerak, jarduerak sozial, kultural edo artistikoak edo aisiakoak.

II. KAPITULUA Zeharkako politikak

1. atala

Gazteriaren arloko oinarrizko politikak

14. artikulua. Gazteak eta osasuna.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak ingurune eta bizitzeko ohitura osasuntsuak sustatuko ditu, prebentzio neurriak ezarriz eta osasuna sustatzeko jarduketak eginez.

2. Arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat:

a) Gazteentzako sentsibilizazio, prebentzio eta hezkuntzako berdintasunezko ekintzak bultzatuko dituzte, arlo hauetan, besteak beste: elikadura eta ariketa fisiko osasuntsuak, loditasuna eta elikaduraren inguruko nahasteak prebenitzea; gazteen buru-nahasteak eta arazo psikologikoak prebenitzea; sexu hezkuntza; droga kontsumoa.

b) Gazteen osasunak izan ditzakeen arazoerik buruzko ikerketaren, prestakuntzaren eta proposamenen gaineko ekintza orokorrak bultzatuko dituzte, familiekin, ikastetxeekin, gazteen erakundeekin, kirol erakundeekin eta beste erakunde batzuekin elkarlanean arituz.

15. artikulua. Gazteak eta kirola.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteen bizitza aktiboa eta kirol praktika bultzatzeko ekintzak egingen ditu, beren garapen integralaren funtsezko zati gisa, horrela norbanakoaren bizi kalitatea eta ongizatea hobetzen laguntzeko.

2. Arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat:

a) Gorputz hezkuntza eta kirol jarduera bultzatuko dituzte, baita gazteen bizimodu osasuntsua ere, loditasuna, lesioak, adikzioak eta substantzia kaltegarrien kontsumoa prebenitu eta horien ondoriozko tratamendua egiteko, eta, hala, adimen osasuna eta osasun fisikoa zaintzeko.

b) Kirol jarduera zuzena sustatuko dute, arreta berezia jarriz emakume gazteei, gazte etorkinei, desgaitasun fisiko, psikiko edo sensoriala duten gazteei eta kirolerako egoera ahulean dauden beste gazte batzuei zuzendutako jardueretan. Kontuan hartu behar da parte hartzeko, talde baten barnean sentitzeko eta harremanak izateko elementu garrantzitsua dela kirola.

c) Berriazko programak abian jartzearen bidez, aldizkako jarduera fisikoa goiz uzten duten gazteen artean lehiakortasunik gabeko jarduera fisikoa eta kirola bultzatuko dituzte.

d) Herri mailako eta autonomia erkidegoko kirol txapelketak eta lehiaketak bultzatuko dituzte gazteen artean.

e) Gazteek kirol erakundeetan parte hartzea bultzatuko dute.

f) Gazteak kirol instalazioetan sartzeko bidea erraztuko dute, prezioen politika egoki baten bitartez.

g) Kirol instalazioetako titular edo arduradunen eta gazte elkarten arteko lankidetzak sustatuko dute elkarte horiei instalazioetarako sarbidea errazteko, kirol jarduerak egin ditzaten.

h) Etengabeko prestakuntza bultzatuko dute eta gazteentzako kirolaren arduradunen gaikuntza teknikoa sustatuko dute jarduketa esparru guztietan, desgaitasuna duten pertsonentzako kirolaren arloa barne.

i) Gazteriaren, kirolaren, osasunaren eta ikastetxeen arloetako profesionalen arteko lankidetzak sustatuko dute.

16. artikulua. Gazteak eta bide segurtasuna.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteak bide segurtasunaren inguruan prestatzeko jarduketak egingen ditu, arreta berezia jarriz gidatzean izaten diren arriskuzko jokaren prebentzioan.

2. Arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat:

a) Bide hezkuntza sustatuko dute, bai gazteriaren arloko profesionaleri bai gazteei berei zuzendutako sentsibilizazio kanpainen eta prestakuntza programen bitartez. Arreta jarriko da, bereziki, irrisgarritasun arazoak dituztenengan.

b) Trafiko istripuak sorraz ditzaketen arriskuzko jokaren prebentziorako neurriak ezarriko dituzte.

c) Gazteen bide segurtasunari buruzko berriazko azterlanak egitea bultzatuko dute.

3. Nafarroako Gobernuak, departamentu eskudunen bidez, gazteek garraio publikoa erabiltzeko sustapen neurri bereziak bultzatuko ditu, segurtasunari begira eta arrisku egoerak saihesteko, batez ere hiriarteko eremuetan, horrela gazteen arteko lotura erraztu eta beren independentzia bultzatzeko. Gidatze eraginkorra eta mugikortasun iraunkorra ere sustatuko dituzte.

17. artikulua. Gazteak eta pertsonen arteko harremanak.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, departamentu eskudunen bidez, zenbait ekin-

tza sustatuko ditu, gazteen harreman pertsonalak, familiarrak, harreman sozialak eta belaunaldien artekoak berdintasunean, errespetuan eta solidari-tatean oinarritzen laguntzeko.

2. Afektuzko eta sexu harremanen arloan, sexu informazio eta hezkuntza emanen da, ondokoen bitartez:

a) Kanpainak, ikerketak eta berariazko programak bultzatzea.

b) Gazteei, familiei eta gazteriaren inguruko profesionalei zuzendutako hezkuntza jardueren eskaintza.

c) Genero indarkeriako eta sexu jazarpenerako egoeren eta sexuagatik edo generoarengatik izaten diren jazarpen egoeren prebentzio, detekzio eta arretarako programak bultzatuko dira.

2. atala

Aukerak sustatzeko politikak

18. artikulua. Gazteak eta hezkuntza.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak hezkuntza sistemaren kalitate eta zuzentasunaren alde lan egingen du, eta gazte nafarren garapen pertsonal eta profesionala bermatzeko beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu.

2. Hezkuntza politikak arreta berezia jarriko du ondokoan:

a) Eskola ongizate eremu gisa eta izaeraren eta nortasunaren garapen harmonikoaren eremu gisa sustatzea.

b) Autonomia pertsonala garatzea eta eguneroko bizitzako arazoak konpondu eta zailtasunak gainditzeko gaitasunen lorpena estimulatzea.

c) Helburu pertsonal, akademiko eta profesionalak lortzera bideratzea eta eskolako arrakasta bultzatzeko neurriak hartzea.

d) Gazte talde ahulak eta gizartetik baztertuta gelditzeko arriskua dutenak hezkuntza sisteman txertatzen laguntzea.

e) Genero estereotipoen aurka jokatzeko hezkuntza sistemetan.

f) Eskolako jazarpena eta hezkuntzaren esparruko bestelako indarkeria motak prebenitzea eta horien aurka jokatzeko, eta era berean jokatzeko sexua, arraza edo jatorri soziala dela-eta jokabide arrazista eta baztertzailak sortzen direnean.

g) Lanbide Heziketako eskaintzaren eta lanbide hastapenerako programen garapena eta dibertsifikazioa indartzea, eta goi mailako hezkuntzaren aldeko interesa sustatzea.

h) Bokazio artistikoak, zientifikoak, ekintzaileak eta abar bultzatzea.

3. Hezkuntzaren eta gazteriaren arloetako eskumenak dituzten departamentuek koordinazio eta lankidetzako bideak indartuko dituzte eta, taldearen aniztasuna kontuan izanik, neurri hauek hartuko:

a) Pertsonaren garapen integrala lortzen lagunduko duten ekintzak sustatzea, esparru hauetan: atzerriko hizkuntzak, sormena, kirola eta astialdian, ingurumenarekiko errespetuan eta boluntariorik oinarritutako hezkuntza, besteak beste.

b) Eskolako porrota bizi duten gazteengan arreta berezia jartzea, baita eskola goiz uzten dutenengan ere.

c) Gazteei informazioaren eta komunikazioen teknologia berrietara iristen laguntzea, hezkuntzarako tresna diren aldetik, eta, bereziki, emakumezkoek laguntzea.

d) Hezkuntzako hautua egiteko informazio eta orientazio zerbitzuak koordinatu eta sustatzea, eta hezkuntza mailen artean izaten diren aldaketa edo igarotze uneetan arreta jartzea bereziki.

19. artikulua. Gazteak eta enplegua.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteen enplegua lehentasunezko zatik joko du gazteriaren arloan, eta helburu orokor hauek lortzera bideratuko du bere jarduketan:

a) Gazteen enplegua sortu eta mantentzea eta enpleguaren kalitatea hobetzea, gazteek eratu dituzten enpresen sorrera sustatuz.

b) Gazteen gaikuntza lan merkatuaren beharretara egokitzea eta prestakuntza bizi osoan izateak duen garrantziari buruz sentsibilizatzea.

c) Hezkuntza sistematik lan merkatura edo langabeziatik lanera pasatzeko bidea erraztea.

2. Arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat, ondokoetan jarriko dute arreta, bereziki:

a) Lan esperientziarik gabeko gazteek lehen enplegua lortzea, bereziki egoera ahulenean daudenek, hala nola, emakumeek, desgaitasuna dutenek, etorkinek edo gizartean baztertuta dauden edo baztertuta gelditzeko arriskua dutenek.

b) Gazteei kontratu egonkorra egitea, gizonen eta emakumeen aukera berdintasuneko baldintzetan betiere.

c) Gazteen langabezia luzea.

d) Nazioarteko lanbide aukerak eta aukera okupazionalak sustatzea gazteentzat.

e) Lan munduan sexuagatik baztertearen inguruko prebentzioa, hala lanpostua lortzerakoan, lanpostua mantentzerakoan eta lanbidean aurrera egiterakoan, nola ordainsarrietan eta lan baldintzetan.

f) Gazteen lan istripuak, laneko jazarpena eta lan munduan izan daitezkeen babesgabezia eta ahultasun egoerak prebenitzea.

3. Prestakuntzaren eta orientazioaren berariazko esparruan ondokoa egingen da:

a) Prestakuntza arautua utzi duten ikasleak lan merkatuan sartzera bideratutako programak abian jartzea, prestakuntzarako eta enplegurako programen bitartez.

b) Etengabeko prestakuntza, batez ere hizkuntzetan.

c) Gazteentzako beka programak zuzen gauzatea, prestakuntzarako duten helburua bermatuz eta iruzurraren kontra eginez. Halaber, kalitateko praktikaldiak sustatuko dira hezkuntza sistemen eta prestakuntzarako edo enplegurako programen barruan, gazteak lan munduarekin ohitu ahal izateko.

d) Langile gazteen lan eskubideei buruzko informazioa zabaltzea eragile ekonomiko eta sozialen bitartez, sindikatuen jardueraren garrantzia aipatuz bereziki.

e) Lanbideen inguruko orientazio, enplegarritasun eta aholkularitzako berariazko zerbitzuen ezagutza eta erabilera bultzatzea.

20. artikulua. Gazteak eta ekimena.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak talentuaren, sormenerako gaitasunen eta ekimenerako pentsamoldearen garapena sustatuko ditu gazte nafarren artean, bai eta ikerketa, garapena eta berrikuntza ere.

2. Arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat, jarduketa hauek egingen dituzte, besteak beste:

a) Enpresa gazteen sorrera bultzatzea, horretarako aholkularitza zerbitzuak indartzea eta horien onarpena sustatzea.

b) Sormenerako eta enpresa-senerako programak bultzatzea.

c) Gazteek unibertsitatearen barruan eta kanpoan egiten duten ikerketa lanari laguntza aktiboa ematea.

21. artikulua. Gazteak eta familia.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak familia gazteen aintzatespen, babes eta laguntzarako neurriak garatuko ditu, gizartearen oinarritzko erakunde diren aldetik, eta familia orientazio, bitartekaritza eta topagune zerbitzuak jarriko ditu haien eskura.

2. Familia gazteek emantzipazioaren lehenengo etapetan izaten dituzten zailtasunetan jarriko da arreta bereziki. Guraso bakarreko familia gazteak edo adineko pertsonak edo mendekotasuna duten pertsonak beren kargura dituztenak bereziki kontuan izanen dituzten neurriak hartuko dira.

3. Arlo bakoitzeko araudia kontuan hartuz, honako ekintza hauek gauzatuko dira familia gazteei laguntzeko:

a) Familiak hezkuntzan eta sozializazioan betetzen dituen eginkizunen garrantzia sozialki aintzat hartzea bideratutako neurriak garatzea.

b) Familiarekin eta harreman familiarrekin lotuta dauden gaitan aholku ematea, beren familia guneak finkatu eta hazteko beharrezkoak diren euskarriak ezarri.

c) Emakume eta gizon gazteei familiako eta laneko bizitza berdintasunean bateratzeko laguntza ematea, bikote gazteko kideen arteko erantzunkidetasuna sustatuz.

d) Guraso gazteei laguntza eta sostengua emateko programak sortzea.

e) Elkarrekin eta erakundeekin lankidetzatza arlo horretan.

22. artikulua. Gazteak eta etxebizitza.

1. Nafarroako administrazio publikoek gazteek etxebizitza (edozein modalitatetan) lortzera bideratutako ekintzak bultzatuko dituzte, haien beharrak eta ahalmen ekonomikoak kontuan hartuta.

2. Etxebizitza politikaren helburua da, gazteei dagokienez, etxebizitza behararen arazoan arreta jartzea, alokairuari lehentasuna emanez.

3. Aipatu helburua lortzeko, arlo horretan indarra duen araudiarekin bat, neurri hauek hartuko dira, besteak beste:

a) Gazteei alokairuko etxebizitza babestua lortzeko erraztasunak ematea, halako etxebizitzak lortzeko baremo bakarraren barnean adina berriaz baloratuz.

b) Jabegoko etxebizitza babestua lortzeko baremo bakarrean lehentasuna ematea alokairuko sistema publikoan sartuta dauden eskatzaileei.

c) Gazteentzako berariazko programen esparruan etxebizitza babestuek sustatzea, hain zuzen ere hasiera batean etxebizitza alokatua lortzera bideratutako programak.

4. Halaber, etxebizitza arloan dauden informazio zerbitzuak sustatuko dira, gazteen eskariei egokiturik, gazteria ordezkatzeko duten erakundeekin elkarlanean.

23. artikulua. Gazteak, mugikortasuna eta nazioartekotzea.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteak prestatu eta sentsibilizatuko ditu, ingurune orokor batean garapen pertsonal eta profesionalerako aukerak aprobetxatzeko gai izan daitezten.

2. Helburu hori lortzeko, arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat, neurri hauek hartuko dituzte, besteak beste:

a) Nazioarteko kultura sustatzea gazteen artean.

b) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sustatzea, batez ere ingelesarena.

c) Nazioarteko maila txertatzea hezkuntza sisteman.

d) Gazteen mugikortasun geografikoa errazteko bideak sustatu eta gauzatzea, horrela beren prestakuntza, enplegarritasuna, lanbide kualifikazioa, kultura arteko ikuspegia eta ikerketarako nahia hobetzeko.

e) Gazteak eta gazteriaren arloko profesionalak prestatzea Nafarroako enpresek kanporantz irekitzeko abian jarri duten ekimenari jarraitzeko gai izan daitezten.

f) Nafarroako gazteei Europako eta nazioarteko erakunde garrantzitsuenetako postu estrategikoak lortzen laguntzeko programak bultzatzea.

g) Gazteen nazioarteko parte-hartze soziala eta elkarteak sortzeko joera sustatzea, arreta berezia emakumeengan jarritz.

24. artikulua. Gazteak eta gizarte zerbitzuak.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, arlo horretan indarra duen araudiarekin bat eta toki entitate eskudunen laguntzarekin, lan egiten du gazteen ahultasun egoerak saihesteko, honako kasu hauetan: desgaitasuna eta/edo mendekotasuna duten gazteak, gizarte bazterketa, genero indarkeria eta, adingabeen kasuan, babesgabetasuna edo gizarte gatazkako egoerak dituztenak.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, arlo horretan eskudunak diren departamen-

tuen bitartez eta indarra duen araudiarekin bat, jarduketak hauek egiten ditu:

a) Adin nagusitasunera iritsi ez diren eta arrisku edo babesgabetasun egoeran dauden gazteak babestea, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legean ageri diren jarduketekin bat.

b) Gazteei laguntza emateko kontzientzia eta lankidetzaren soziala sustatzea, batez ere adingabeak direnean, eta, horretarako, gazteak babesteko berariazko programen berri ematea, babesik gabe dauden adingabeak familietan hartzeko programen berri bereziki.

c) Adin nagusitasunera iritsi eta babes edo erreforma sistematik heldu diren gazteei autonomia lortzen eta helduen bizitzan erabat integratzen laguntzea, haurrak eta nerabeak babesteko prozesua osatzen duten gizarteratze eta lan integrazio programen bitartez.

d) Sentsibilizazio, prestakuntza eta hezkuntza arloko ekintzak sustatzea familiaren ingurunean eta gazteentzat beraientzat, gatazken prebentziarako balioak barneratu ahal izateko.

e) Desgaitasuna eta/edo mendekotasuna duten gazteen gizarteratzea bultzatzea bereziki, beren autonomia pertsonala eta gizartean eskubide osoko kidegintza hartzea bultzatzeko.

f) Gazteengan eragina duten pobrezia eta gizarte bazterketako arriskuei eta egoerei heltzea, gizarte babeserako sistema eta politika guztiek batera esku hartuz.

g) Genero indarkeriaren aurrean gazteek duten arriskuari eta babesari heltzea, eta horretarako prebentzioa egitea neska-mutilei zuzendutako sentsibilizazio neurrien bidez.

25. artikulua. Gazteak eta landa ingurunea.

1. Nafarroako lurralde aniztasuna kontuan harturik, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak erraztu egiten du gazteek gazteriaren arloko baliabide eta zerbitzuetara baldintza berdinetan iritsi ahal izatea, gazteek landa ingurunean gelditze modua izan dezaten, nahi izanez gero.

2. Helburu hori lortzeko, neurri hauek hartuko dira, besteak beste:

a) Teknologia berriak bultzatzea, landa ingurunean ezarri eta erabiltzea errazteko eta gazteen eta administrazio publikoen arteko harremanak bideratzeko.

b) Gazteen mugikortasuna erraztea landa ingurunean.

c) Gazteentzako jarduera ibiltariak egitea, bai eta landa inguruneen garapenean lagundu duten gazte arloko esperientziak trukatzeko ere.

d) Hezkuntza ez-formala eta hizkuntzen ikasketza sustatzea.

e) Gazteek landa ingurunearen garapen sozial, politikoa, ekonomikoa eta kulturean parte hartzeko eta elkarteak sortzeko sustapen lana egitea.

f) Landa ingurunean gazteentzako etxebizitzak sortu eta zaharberitzeko sustapen lana egitea, toki entitateekin elkarlanean arituz.

3. Berariaz, landa ingurunean enplegua sortzeko neurriak hartuko dira, eta, horretarako, autoenplegurako ekimenak garatuko dira, gazteak sektoreko jarduerekin lotutako kooperatibetan edo elkarteetan integratzen lagunduko da eta landa ingurunean enpresa-ekimena bultzatuko da.

3. atala

Gazteen sarbiderako politikak

26. artikulua. Gazteak eta kultura.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, arlo horietan eskudunak diren departamentuen bitartez eta indarra duen araudiarekin bat, gazteen kultura eta sormena sustatzeko politikak gauzatuiko ditu.

2. Gazteei zuzendutako kultur politiken helburua izanen da beren garapen kultural eta pertsonal osoa lortzea, printzipio demokratikoak eta funtsezko askatasunak errespetatuz, kultur agerpenetara iristea erraztuz eta sorkuntza artistikoa bultzatuz. Helburu hauek lortzera bideratuta egonen dira:

a) Gazteak kulturara iristeko bidea sustatzea, entitate publiko edo pribatuekin hitzarmenak eginenez, gazte txartelen esparruan.

b) Ondasun historiko, artistiko eta kulturalen ezagutza sustatzea oro har, eta arreta Nafarroako Foru Komunitatekoetan jartzea bereziki.

c) Literatur sorkuntzaren irakurzaletasuna bultzatzeko, ezagutzara eta zientziara hurbiltzeko eta museo, antzoki, erakusketa, zinema eta kontzertuetan sartzen laguntzeko kanpaina instituzionalak sustatzea.

d) Gazteen kultur elkarteak sustatzea.

e) Arte eta kultura garaikideak zabaltzea gazteen artean.

f) Artista gazteei laguntza ematea berariazko programen bidez eta Nafarroako Foru Komunitateko kultur eskaintza orokorrean sartuz.

27. artikulua. Gazteak eta ingurumena.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteen ingurumen hezkuntzara bideratutako politikak eta jarduketak garatuko ditu, ingurumena zaintzeko konpromiso handiagoa izan dezaten.

2. Ingurumenaren arloan gazteei zuzendutako jarduketek xede hauek izanen dituzte:

a) Natura ezagutzeko eta natur ondarea baloratzeko berariazko jarduketak garatzea.

b) Gazteentzako instalazioetan energia eragimenerako neurriak sustatzea eta ingurumen arloko boluntariorako gazte elkarteak sortzen laguntzea.

c) Natura zaintzeko eta natur baliabideak zentzuz erabiltzeko ohiturak zabaltzea gazteen artean, bai eta ingurumena eta oinatz ekologikoa errespetatzeko jarrerak ere.

d) Gazteen artean kontsumo arduratsua, bererabilera eta birziklapena bultzatzea, bai eta energia berriztagarrien erabilera ere.

28. artikulua. Gazteak eta teknologia berriak.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak gazteei informazioaren eta komunikazioaren teknologietara iristen laguntzeko berariazko politikak eta ekintzak gauzatuiko ditu, unibertsaltasunaren printzipioa eta aukera berdintasuna bermaturik betiere.

2. Arlo horretako gazte politikek xede hauek izanen dituzte:

a) Gazteak informazioaren gizartera hurbiltzeko prestakuntza eta informazio ekintzak garatzea.

b) Teknologia berriak elkartearen esparruan eta gazteen talde ahulenetan ezagutu eta erabiltzeko sustapen lana egitea.

c) Teknologia berrien erabilera zentzuzko eta arduratsua sustatzea, eta gazteek Interneten izan beharreko segurtasun eta babesean arreta jartzea bereziki.

d) Teknologia berrietako prestakuntza planak garatzea gazteriaren arloko profesionalentzat.

29. artikulua. Gazteak eta kontsumoa.

Nafarroako gazteei zuzendutako kontsumo arloko politiken xedea izanen da informazioa eta prestakuntza ematea eta beren eskubideak babestea, indarra duen araudian xedatutakoarekin bat.

4. atala

Gazteek parte hartzeko politikak

30. artikulua. Gazteak eta herritarren parte-hartzea.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak lan egingen du gazteek gizartean erabat eta berdintasunean parte har dezatela bermatzeko.

2. Arlo horietan eskudunak diren departamentuek, indarra duen araudiarekin bat, gazteek gizartean parte hartzeko neurri hauek hartuko dituzte:

a) Ingurune egokia sortzea gazteei herritarren parte-hartzearen kulturen parte hartzen erakusteko modu berriak ezartzeko.

b) Gazteei zuzendutako kanpainak eta ekintzak sustatzea, arreta handiagoa jarriz agerpen eta ordezkartza gutxiago duten taldeetan, batez ere emakume gazteen taldean.

c) Gazteak hezkuntzaren esparrutik bideratzea herritarren segurtasunarekin lotutako elkarlan aktiboan eta konpromisoan eta belaunaldien eta kulturen arteko bizikidetzan parte hartzera.

d) Gazteak eta Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa elkarrengana gehiago hurbiltzera eta horien arteko elkarriketa sustatzera bideratutako beste ekintza batzuk.

31. artikulua. Gazteak eta boluntariotza.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak sustatuko du Nafarroako gazteek boluntariotza jardueretan parte hartzea, arlo horretako araudian ezarritakoarekin bat.

2. Helburu hori lortzeko, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, arlo horietan eskudunak diren departamentuen bitartez eta indarra duen araudiarekin bat:

a) Gazteen boluntariotza lagundu eta sustatuko du, gizarte egoera ahul hurbilenetan batez ere, horrek balio sozial handia duen aldetik eta gazte erakundeen eta gazteriaren beraren ekarpena aintzat harturik.

b) Boluntariotzaren kalitatea bermatzeko formulak aztertu eta ezarriko ditu, eskubideei, onurei eta abantailei, prestakuntzari eta mugikortasunari dagokienez.

c) Kontzientziatzeko eta boluntarioak erakartzeko kanpainak egingen ditu, eskaintza eta eskari poltsak sortuz kudeaketa hobetzeko, gazteria ordezkartzen duten erakundeekin elkarlanean arituz.

d) Babes zibileko boluntariotza eta suhiltzaileen sustatuko ditu gazteen artean, garapen pertso-

nalerako eta gizartearekin jarrera solidario eta altruista erakusteko aukerak diren aldetik.

32. artikulua. Gazteak eta nazioarteko parte-hartzea.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, garapenerako nazioarteko lankidetzaz ezartzeko duen politikaren esparruan, gazteen parte-hartzea sustatuko du.

2. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak, Europar Batasunaren jarraibideen esparruan eta horretarako diseinatzen diren programen bitartez, parte-hartzea, solidaritatea, mugikortasuna eta kontzientzia europarra sustatuko ditu Nafarroako gazteen artean.

33. artikulua. Gazte elkarteak eta gazteen beste entitate batzuk.

1. Gazteek gizartean duten parte-hartzea erraztearren eta erantzukizun sozialeko kontzientzia sustatzearren, gazte elkarte berriak sortzen lagunduko duten mekanismoak ezarriko dira eta gaur egungo elkarte sarea indartuko da. Bereizki sustatuko da gazte-gaztetandik eta hezkuntzaren esparruan parte hartzea.

2. Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten beste entitate batzuk sortzea sustatuko da, baita sor daitekeen beste edozein entitate ere, gazteek gazteriaren arloko politiketan parte hartzeko benetako bideak diren aldetik.

Horri begira, gazte entitatetzat jotzen dira 14 urtetik 30 urtera bitarteko kideak izan eta Nafarroako Foru Komunitatearen barnean aritzen direnak.

3. Gazteriaren arloan eskuduna den departamentuak beharrezkoak diren zerbitzuak eta laguntza emanen dizkie gazte entitateei, era daitezen, eta administrazio tramiteak erraztu egingen dizkie administrazio elektronikoaren bitartez.

4. Gazte elkarte eta entitateek beren xede eta jardueretarako behar dituzten instalazio eta ekipamenduak erabiltzeko erraztasunak emanen dira.

34. artikulua. Gazteriaren Kontseiluak.

1. Gazteriaren Kontseiluen funtsezko xedea da gazteen parte-hartzea sustatzea Nafarroako Foru Komunitateko garapen politiko, sozial, ekonomiko eta kulturean, bai eta gazteen eskubideak zaintzea ere, bereizkeriarik izan ez dezaten eta erabat gara daitezen.

2. Gazteriaren Kontseiluak autonomia erkidegokoak edo tokikoak izan daitezke, eta, zein bere lurralde esparruan, gazte entitateen eta gazteriaren ordezkartza organo gorenak izanen dira, bai

eta kasuan kasuko administrazioen solaskide nagusiak ere.

3. Gazteriaren Kontseiluen osaera eta eginkizunak erregelamendu bidez arautuko dira.

III. TITULUA Baliabideak eta finantziazioa

35. artikulua. Finantziazio iturriak eta printzipioak gazteriaren arloan.

1. Gazteriaren arloko jarduera, zerbitzu eta instalazioek sortzen dituzten gastuen finantziabideak honako hauek izanen dira:

a) Nafarroako aurrekontu orokorretako eta Nafarroako toki entitateen aurrekontuetako ekarpenak.

b) Beste administrazio publiko batzuek egiten dituzten ekarpenak, hala gertatzen denean.

c) Entitate pribatuek xede horretarako egiten dituzten ekarpenak.

d) Gazteriaren arloko zerbitzu eta instalazioen erabiltzaileen diru ekarpenak.

e) Xede horretarako ezarritako jaraunspenak, dohaintzak edo legatuak.

f) Xede horretarako ezarritako zuzenbide publiko edo pribatuko beste edozein diru-sarrera.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, gazteriaren arloan eskuduna den departamentuaren bitartez, laguntza emanen die Nafarroako toki entitateei gazteriaren arloko jarduera, zerbitzu eta instalazioak gara ditzaten. Halaber, laguntza emanen du Nafarroako Gazteriaren Kontseiluaren ohiko funtzionamendurako, bai eta gazte elkarte eta entitateei eta gazteekin lan egiten duten eragile sozialei eta entitate publiko eta pribatuei ere.

36. artikulua. Erabiltzaileek finantziazioan parte hartzea.

1. Gazteriaren inguruko jarduera edo zerbitzuetan parte hartzeko edo instalazioak erabiltzeko tarifen araubidea gazteen berariazko ezaugarriak kontuan hartuz ezarriko da.

2. Erabiltzaileek jardueretan parte hartzeagatik, zerbitzuak jasotzeagatik edo instalazio publikoak erabiltzeagatik ordaindu beharrekoa ez da inolaz ere horien kostutik gorakoa izanen.

3. Nafarroako administrazio publikoek diru-laguntzak emanen dizkiete gazteei, zuzenean edo gazteak bildu eta ordezkatzan dituzten erakundeen bidez, errazagoa izan dezaten jarduera eta zer-

bitzuetan parte hartzea eta gazteentzako instalazioak erabiltzea.

IV. TITULUA Ikuskapena eta zehapen araubidea

I. KAPITULUA Gazteriaren arloko ikuskapena

37. artikulua. Ikuskapenerako eskumenak eta eginkizunak.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak eta toki entitateek, beren eskumenen esparruan, koordinatuki beteko dute gazteriaren arloko ikuskapen eginkizuna, eta beharrezkoak diren baliabideak eta langileak jarriko dituzte horretarako.

2. Ikuskapen lana zerbitzu eta jarduera ikuskatuekiko loturarik gabe eta autonomiaz eginen da, eta foru lege honetan eta hori garatzen duten erregelamendu arauetan xedatutakoari hertsiki jarraituko.

3. Gazteriaren arloko ikuskapenak, beste lege batzuetan araututako ikuskapen jarduerak galarazi gabe, eginkizun hauek izanen ditu:

a) Foru lege honetan eta aplikatu beharreko gainerako arauetan ezarritako betebeharrak betetzen diren begiratu eta egiaztatzea, horiek ez betetzeak arau-hauste administratiboa ekar dezakeen.

b) Foru lege honetan eta hori garatzeko erregelamenduan xedatutakoari buruzko txostenak egin eta aholkuak ematea.

c) Partikularren erreklamazio edo salaketen xede diren eta arau-haustea izan daitezkeen gertaerak egiaztatzea.

d) Laguntza publikoren bat jaso duten gazte jardueren garapena kontrolatzea.

e) Erregelamendu bidez esleitzen zaizkion gainerakoak.

38. artikulua. Ikuskatzaileak.

1. Gazteriaren arloko ikuskatzaileek agintea izanen dute ondorio guztietarako, beren lanean ikusten dituzten egitateen eta jasotzen duten informazioaren gaineko isiltasun profesional zorrotza eskatuko zaie eta, beren lana egiteko, beharrezkoak duten laguntza eta babesa eska diezaiekete beste agintari batzuei, eta horiek ematera behartuta egonen dira.

2. Eginkizunak betetzean, gazteriaren arloko ikuskatzaileek zilegi izanen dute, indarra duen legediarekin bat, foru lege honek ezarritako arau-

bidearen mende dauden lokal, instalazio, jarduera eta zerbitzuetan aldez aurretik abisatu gabe eta nahi dutenean sartzea, egoitzaren bortxaezintasuna errespetatuz betiere, eta beharrezkotzat jotzen duten informazio eta dokumentazioa eskatzea.

3. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak aldi baterako gaitu ditzake gazteriaren arloko ikuskatzaileak, bertako langileen artetik hautatuta.

II. KAPITULUA Zehapen araubidea

39. artikulua. Gazteriaren arloko arau-haustekak.

1. Foru lege honetan ageri diren arau-haustek arinak, larriak eta oso larriak izan daitezke.

2. Honako hauek dira arau-hauste arinak:

a) Foru lege honetan ezartzen diren betebeharretan edo erregelamenduz ezar daitezkeenetan atzerapen soil bat dakarten jarduketak edo ez-egiteak.

b) Prestakuntza lanetan aritzea horretarako eskatutako baldintzak bete gabe.

c) Gazteentzako informazio zerbitzuak eman edo ezartzea horretarako eskatutako baldintzak bete gabe.

d) Entitate publiko edo pribatuek gazte txartelaren inguruan lortutako konpromisoak ez betetzea, kalifikazio larriagoarik ez dagoenean.

e) Gazteentzako instalazioen funtzionamendu, mantenimendu eta kokapenerako baldintzak ez betetzea.

f) Beste kalifikazio larriagorik ez duten baldintzak ez betetzea.

3. Honako hauek dira arau-hauste larriak:

a) Ikuskapen lana oztopatzea baina eragotzi gabe.

b) Zerbitzu eta instalazioetan funtsezko aldaketak egitea beharrezkoak diren arauzko formalitateak bete gabe.

c) Arau-hauste arintzat jotzen direnak, zabarkeria larriarik edo araua hausteko asmorik agertu ez arren inguruabar hauetakoren bat izaten denean: gazteentzako jarduera, zerbitzu edo instalazioen erabiltzaileen osasun edo segurtasunerako arrisku larria sortu bada, edo kalte fisiko edo psikiko larria, edo larritzat jotzerik ez izan arren erabiltzaile askorengan baldin badu eragina.

d) Nafarroako Gobernuak sustatzen dituen gazte txartelak ematea Gobernuaren beraren bai-

menik edo horretarako gaitzen duen titulurik izan gabe.

e) Gazteentzako instalazioei dagokienez, langileek eskatzen diren tituluak ez izatea, erantzukizun zibileko aseguru polizarik ez edukitzea, larrialdi planik ez izatea eta baimendutako jende kopurua gainditzea.

f) Aisiako eta astialdiko jarduerak egitea horretarako langile tituludunik izan gabe eta material egokia eduki gabe, eta baimenen eta segurtasunaren arloan ezarritako arauak bete gabe.

4. Honako hauek dira arau-hauste oso larriak:

a) Ikuskapenari ezetza eman edo oztopatzea eta, horren ondorioz, eragozteak.

b) Arau-hauste larritzat jotzen direnak, gazteentzako jardueren, zerbitzuen edo instalazioen erabiltzaileen osasun edo segurtasunerako arrisku larria dagoenean, edo kalte fisiko edo psikiko larria egiten denean, zabarkeria larria edo araua hausteko asmoa atzematen denean bi kasuetan.

c) Gazteentzako instalazio transferituak edo kudeaketa eskuordetua dutenak instalazioen gaineko hitzarmenean edo egintzan ageri den xederrako ez erabiltzea, baizik eta beste baterako, eta, edozein modutan ere, gazteentzat soilik diren jarduera edo zerbitzuetarako ez erabiltzea.

d) Gazteentzako instalazioetan edo jardueretan arrazakeria, xenofobia, indarkeria edo balio demokratikoen kontrako beste jokabide batzuk izatea edo baimentzea.

40. artikulua. Zehapenak.

1. Foru lege honetan sailkatutako arau-haustek zehapen hauek izanen dituzte:

a) Arau-hauste arinak ohartarazpen idatziarekin edo 300 eurotik 3.000 eurora bitarteko isunarekin zehatuko dira.

b) Arau-hauste larriak 3.000,01 eurotik 30.000 eurora bitarteko isunarekin zehatuko dira eta, gainera, gazteriaren arloko jarduerak egiteko administrazio baimena lortzeko debekua jarriko da edo baimena kenduko da, sei hilabeterako, gehienez ere.

Horretaz gainera, zilegi izanen da zehapen hauetakoren bat edo batzuk jartzea, bidezkoa dena kontuan harturik, arau-haustearen eta erantzulearen izaeraren arabera:

b.1) Instalazioa, astialdiko eskola edo informazio zerbitzua gehienez ere lau urterako ixtea.

b.2) Gazteriaren arloko profesionala gehienez ere lau urterako desgaitzea.

b.3) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren diru-laguntzak jasotzeko urte batetik bost urtera bitarte desgaitzea.

c) Arau-hauste oso larriak 30.000,01 eurotik 100.000 eurora bitarteko isunarekin zehatuko dira eta, gainera, gazteriaren arloko jarduerak egiteko administrazio baimena lortzeko debekua jarriko da edo baimena kenduko da, hamabi hilabeterako, gehienez ere.

Horretaz gainera, zilegi izanen da zehapen hauetakoren bat edo batzuk jartzea, bidezkoa dena kontuan harturik, arau-haustearen eta erantzulearen izaeraren arabera:

c.1) Instalazioa, astialdiko eskola edo informazio zerbitzua lau urtetik gorako aldirako edo betiko ixtea.

c.2) Gazteriaren arloko profesionala lau urtetik gorako aldirako edo betiko desgaitzea.

c.3) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren diru-laguntzak jasotzeko bost urtetik hamar urtera bitarte desgaitzea.

2. Zehapenen maila ezartzeko honako hauek hartuko dira kontuan:

a) Kaltea jasan duten pertsonen kopurua.

b) Egindako kalteen izaera.

c) Lortutako legez kontrako onura.

d) Araua hausteko asmoa izatea.

e) Arauak behin eta berriz haustea, urtebeteko epean izaera bereko arau-hauste bat baino gehiago egin izanagatik, ebazpen irmo baten bidez hala dela deklaratu denean.

3. Zehapena ezartzeak ez du baztertzeko kalte eta galeren ondoriozko ordaina ezarri ahal izatea arau-hausleari.

Xedapen gehigarri bakarra. Gazteriaren Plan Integrala.

Nafarroako Gobernuak, foru lege honek indarra hartu eta bi urteko epean, autonomia erkidegoari dagokion Gazteriaren Plan Integrala prestatu eta abian jarriko du.

Xedapen iragankor bakarra. Aplikatu beharreneko erregelamenduzko araudia.

Foru lege hau garatzeko erregelamendua onetsi bitartean, gazteriaren arloan indarra duten xedapen orokorrak aplikatuko dira, haren kontrakoak ez badira.

Xedapen indargabetzaile bakarra. Indarrrik gabe uzten diren xedapenak.

Indarrrik gabe uzten dira foru lege honetan ezarritakoaren kontrakoak diren maila bereko edo apalagoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehena. Erregelamendu bidezko garapena.

Ahalmena ematen zaie Nafarroako Gobernuari eta gazteriaren arloan eskuduna den departamentuko titularrari, foru lege hau aplikatu eta garatzeko eska daitezkeen erregelamenduzko xedapenak eman ditzaten.

Azken xedapenetako bigarrena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hogeitun buruan hartuko du indarra.

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Foru Lege proposamena, urriaren 20ko 11/1992 Foru Legeko 9. bis artikulua sortzen duena.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobe-tzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.b) artikulua aitortzen dion legegintzarako ekimena erabiliz, Nafarroa Bai parlamentu-taldeak aurkeztu du urriaren 20ko 11/1992 Foru Legeko 9. bis artikulua sortzen duen Foru Lege proposamena.

Hori horrela, Legebiltzarreko Erregelamenduko 109., 147. eta 157. artikuluetan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

1. Urriaren 20ko 11/1992 Foru Legeko 9. bis artikulua sortzen duen Foru Lege proposamena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

2. Foru lege proposamena presaz eta irakurketa bakarrean izapidetzea.

3. Foru lege proposamen hori Nafarroako Gobernuari igortzea, Erregelamenduko 147. artikuluan ezarritako ondorioetarako, eta Nafarroako Gobernuari jakinaraztea bere iritzia emateko epea zortzi egunekoa dela.

4. Zuzenketak aurkezteko epe bat irekitzea, eztabaidari ekiteko Osoko Bilkuraren egunaren aurrekoaren eguerdiko hamabietan bukatuko dena. Zuzenketak Legebiltzarreko Mahaiari aurkeztu beharko zaizkio.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Foru Lege proposamena, urriaren 20ko 11/1992 Foru Legeko 9. bis artikulua sortzen duena

ZIOEN AZALPENA

2011rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 22/2010 Foru Legearen hogeita hamahirugarren xedapen gehigarriaren bidez indargabe gelditu da urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen 9. bis artikulua, eta araubide berria ezarri da arrisku berezia dakarten lanpostuetan aritzen diren langileentzat. Xedapen hori egotearen arrazoia da "osasan-langileen lanpostuetan gertatzen diren arriskuen hasierako definiziorik eza" eta "arrisku horiek eta haiei ordaintzera bideratutako sistema bat uztartzeko zailtasun handia".

Bi argudio horiek ez dute oinarri nahikorik legean sartzeko den aldaketa justifikatzeko, nahiko izanen litzatekeelako azterlan metodologiko bat egitea, osasan-langileek betetzen dituzten lanpostuetako arriskuak definituko dituen.

Ikuspuntu juridikotik, onetsitako proposamen horrek urratu egiten ditu osagarri horien lege-oinarrien azpian dauden printzipioak, definizioz honako hauek baitira: "oinarrizko soldadari gehitzen zaizkion lansariak. Hogeita hamabigarren xedapen gehigarriaren bidez emandako araubide berriak printzipio hori hausten du, horren arabera arloan hartzen baitira kontuan osagarriak esleitzerakoan, eta arloen arabera diskriminatzen dira lanpostuak, eta horrek ez du batere lege-euskarririk. Halaber, arloei buruz egiten duen garapen zehatzean ere gertatzen da diskriminazioa; izan ere, horietan ez dira ageri, besteak beste "oinarrizko laguntzako ekipoak, emakumeari laguntzeko zentroak, ospitale kanpoko kontsultak, eta abar."

Lan-arlo bakoitzaren tipologiaren berezitasuna berezko arriskuen arabera jasotzearen aitzakian, arrisku bereziko osagarriaren araubide osoa berri-tu da berez, osagarri horren edukia nabarmen

aldatuta eta epai bidez aitortutako eskubideak kalte-tuta.

Lege-prozeduraren ikuspuntutik, bete beharreko izapideak ere ez dira bete; izan ere, negoziazio kolektiboa da lansari hori, horren zenbatekoa, bidezkotasuna eta abar hitzartzeko tresna. Horixe da foru lege proposamen honen xedea.

Abenduaren 28ko 11/1992 Foru Legea aldatzen duen Foru Lege honek artikulua bakarria du, arestian aipatutako legean sartu nahi den aldaketak jasotzen dituena.

Foru Lege proposamenaren testua.

Abenduaren 30eko 11/1992 Foru Legeko 9. bis artikulua aldatuko da. Testu hau izanen du:

Artikulu bakarria. 1. Arrisku bereziko osagarria erregelamenduz esleituko zaie berekin toxikazio, neke edo arrisku bereziko egoerak dakartzaten lanpostuei.

Osagarri honen zenbatekoa lanpostu bakoitzeko zehaztuko da, arrisku bereziko ezaugarri

berariazkoak aintzat hartuta, eta ez da inolaz ere izanen kasuan kasuko mailako hasierako soldataren %10ekoa baino handiagoa.

Erregelamendu bidez ezarriko dira arrisku bereziko lanpostuei dagozkien osagarriak.

2. Lanpostuei buruzko azterlan metodologikoa egin arte eta lanpostu horiei esleitu beharreko osagarria ezartzen duen erregelamendua onetsi arte, errespetatu egingen dira epai edo/eta administrazio bidez aitortutako osagarriak, eta arrisku bereziak dakartzaten gainontzeko lanpostuetan, berriz, kasuko osagarriak ezarriko dira, behin-behinekoz, mahai sektorialean negoziatuta.

Azken xedapen bakarria. Indarra hartzea.

Foru lege hau Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean sartuko da indarrean, eta 2011ko urtarrilaren 1etik aitzina aplikatuko da.

Foru Lege proposamena, Nafarroako Toki Ogasunei buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legea aldatzekoa, eraikuntza, instalazio eta obren gaineko zergari dagokionez.

PROPOSAMENA ERRETIRATZEA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Adieraztea jakinaren gainean dagoela erretiratu egin dela Izquierda Unida de Navarra-Nafarroako Ezker Batua foru parlamentarien elkarteak aurkezturiko foru lege proposamen hau: "Foru Lege proposamena, Nafarroako Toki Ogasunei

buruzko martxoaren 10eko 2/1995 Foru Legea aldatzekoa, eraikuntza, instalazio eta obren gaineko zergari dagokionez." Foru lege proposamena 2010eko azaroaren 19ko 113. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

2. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratzea.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

E saila:
JABELDURAK, MOZIOAK ETA ADIERAZPEN POLITIKOAK

Mozioa. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Nafarroako Hondakinei buruzko Plan Integrala deitutakoa erretira dezan jendaurreko prozeduratik eta alegazioak aurkezteko epetik.

MOZIOA ERRETIRATZEA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Adieraztea jakinaren gainean dagoela Nafarroa Bai parlamentu-taldeak aurkezturiko mozioa erretiratu izanari dagokionez. Mozio horren bidez Nafarroako Gobernua premiatzen da Nafarroako Hondakinei buruzko Plan Integrala deitutakoa

erretira dezan jendaurreko prozeduratik eta alegazioak aurkezteko epetik. Mozio hori 2010eko azaroaren 12ko 110. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

2. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratzea.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

**Mozioa. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Parlamentu-
ra igor dezan Nafarroako Hondakinen Kudeaketarako Plan Integratua, abenduaren 27an onetsitakoa, Parlamentuan eztabaida eta onets dadin.**

MOZIOA ERRETIRATZEA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Adieraztea jakinaren gainean dagoela Nafarroa Bai parlamentu-taldeak aurkezturiko mozioa erretiratu izanari dagokionez. Mozio horren bidez Nafarroako Gobernua premiatzen da Parlamentu-
ra igor dezan Nafarroako Hondakinen Kudeaketa-

rako Plan Integratua, abenduaren 27an onetsitakoa, Parlamentuan eztabaida eta onets dadin. Mozio hori 2011ko urtarrilaren 10eko 1. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

2. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratzea.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Adierazpena, 2011ko Elkartasunaren Vianako Printzea Sarirako Vicente Ferrer GKEaren hautagaitzari babesa ematekoa.

ELEDUNEN BATZARRAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Eledunen Batzarrak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, bestek beste, ondokoa erabaki zuen:

Bizikidetasunaren eta Nazioarteko Elkartasunaren Batzordeak, 2011ko otsailaren 3an erabaki zuen adierazpen proposamen bat igortzea, 2011ko Elkartasunaren Vianako Printzea Sarirako Vicente Ferrer GKEaren hautagaitzari babesa ematekoa, berretsia izan zedin. Hori ikusirik, erabaki dugu:

Proposamen horren edukia berrestea eta, horrenbestez, ondoko adierazpena onestea:

“Vicente Ferrer GKEa garapeneko gobernuz kanpoko erakunde bat da, Indian muturreko txirotasuna desagerraraztearekin konprometituta dagoena. Erakunde horrek lau hamarkada baino gehiago darama lanean, Indiako azpikontinenteko

eskualde txirotuenetako bat, Andhra Pradesh-eko estatua, eraldatzen, zenbait sektore aldi berean hartzen dituen garapen integraleko programa baten bidez: hezkuntza, osasuna, etxebizitza, emakumearen garapena, ezgaitasuna duten pertsonak eta ekologia. Horren helburua da planetako erkidego behartsuenetako batzuetako bizi baldintzak hobetzea: dalit-ak edo ukiezinak, tribu-taldeak eta backward castes-ak.

Horregatik guztiagatik, Eledunen Batzarrak bere egiten du Bizikidetasunaren eta Nazioarteko Elkartasunaren Batzorde Bereziaren proposamena, eta bere babesa ematen dio 2011ko Elkartasunaren Vianako Printzea Sarirako hautagaitzari.”

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

F saila:
GALDERAK

Galdera, jakiteko zergatik ez den kontuan hartu euskara jakitea liburute-gietarako deialdi batean.

PAULA KASARES CORRALES ANDREAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Paula Kasares Corrales andreak aurkeztutako galdera, jakiteko zergatik ez den kontuan hartu euskara jakitea liburute-gietarako deialdi batean.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Vianako Printzea Erakundea-Kultura eta Turismo Batzordean izapidetzea.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Paula Kasaresek, Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentariak, Nafarroako Parlamentuaren Erregelamenduan xedatutakoaren arabera, ondoko galdera hau egin nahi du Kultura eta Turismo-Vianako Printzea Erakundearen Departamentuko kontseilariak dagokion batzordean erantzun diezaion:

Zer dela eta ez da kontuan hartu euskara jakitea liburute-gietarako arduradun lanpostuak betetzeko berriki egindako deialdian (Nafarroako Administrazio Publikoaren Institutuko zuzendari kudeatzaileak abenduaren 15ean emandako 258/2010 Ebazpenaren bidez onetsitako eta 2010eko abenduaren 29ko Nafarroako Aldizkari Ofizialaren 158. zenbakian argitaratutakoan?)

Iruñean, 2011ko otsailaren 3an

Foru parlamentaria Paula Kasares Corrales

Galdera, Nafarroako garraio azpiegiturei dagokienez eta hurbileko tren-zerbitzuetarako azpiegiturei buruz Nafarroako Gobernuak hartu dituen neurriei buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, Nafarroako garraio azpiegiturei dagokienez eta hurbileko tren-zerbitzuetarako azpiegiturei buruz Nafarroako Gobernuak hartu dituen neurriei buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentari Aitor Etxarri Pellejerok, Legebiltzarreko Erregelamenduan xedatuaren babesean, honako galdera hau egin dio Nafarroako Gobernuari, idatziz erantzun diezaion:

- Nafarroako Gobernuak zer neurri hartu ditu edo mantentzen ditu legegintzaldi honetan garraio eta hurbileko trenen azpiegiturei dagokienez?

Iruñean, 2011ko otsailaren 1ean

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, Abu Dhabin egiten ari den Etorkizuneko Energien Mundu Biltzarrean gure erkidegoa egoteko Nafarroako Gobernuak egin dituen ahaleginei buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, Abu Dhabin egiten ari den Etorkizuneko Energien Mundu Biltzarrean gure erkidegoa egoteko Nafarroako Gobernuak egin dituen ahaleginei buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentari Aitor Etxarri Pellejerok, Legebiltzarreko Erregelamenduan xedatuaren babesean, honako galdera hau egin dio Nafarroako Gobernuari, idatziz erantzun diezaion:

- Nafarroako Gobernuak zenbateko ahaleginez eta interesez jardun du gure erkidegoa Abu Dhabin egiten ari den Etorkizuneko Energiei buruzko Munduko Goi Bileran egon dadin?

Iruñean, 2011ko otsailaren 1ean

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, Nafarroan egiten diren kirol-lehiaketa guztietan desfibriladore bat egon dadin Nafarroako Gobernuak hartutako neurriei buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, Nafarroan egiten diren kirol-lehiaketa guztietan desfibriladore bat egon dadin Nafarroako Gobernuak hartutako neurriei buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentari Aitor Etxarri Pellejero, Legebiltzarreko Erregelamenduan xedatuaren babesean, honako galdera hau egin dio Nafarroako Gobernuari, idatziz erantzun diezaion:

- Nafarroako Gobernuak zer neurri hartu ditu Nafarroan egiten diren kirol-lehiaketa guztietan desfibriladore bat egon dadin?

Iruñean, 2011ko otsailaren 1ean

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

G saila:
TXOSTENAK, DEIALDIAK ETA PARLAMENTUKO INFORMAZIOA

Deialdia, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko euskara itzultzaile izateko lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzekoa.

Epaimahaiko kideak izendatzea

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Ikusita Nafarroako Parlamentuko Langileen Batzordearen komunikazioa, euskara itzultzaile lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdiko epaimahai kalifikatzaileen bere ordezkariak izendatzeari buruzkoa, ondokoa ERABAKI DA:

1. Jakinaren gainean dagoela adieraztea, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko euskara itzultzaile lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdiko epaimahai kalifikatzaile-

an Langileen Batzordeak bere ordezkariak izendatzeari dagokionez. Hona ordezkariak:

– Epaimahaiko kidea: Mikel Iriarte Cilveti jauna, Nafarroako Parlamentuko euskara itzultzailea.

– Ordezkoa: Ander Irizar Apaolaza jauna, Nafarroako Parlamentuko euskara itzultzailea.

2. Erabaki hau Nafarroako Aldizkari Ofizialean eta Nafarroako Parlamentukoan argitaratzea, bai eta iragarki oholean eta www.parlamento-navarra.es webgunean ere.

Iruñean, 2011ko otsailaren 7an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Deialdia, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko komunikazio teknikaria izateko lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzekoa.

Epaimahaiko kideak izendatzea

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Ikusita Nafarroako Parlamentuko Langileen Batzordearen komunikazioa, komunikazio teknikari lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdiko epaimahai kalifikatzaileen bere ordezkariak izendatzeari buruzkoa, ondokoa ERABAKI DA:

1. Jakinaren gainean dagoela adieraztea, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko komunikazio teknikari lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdiko epaimahai kalifikatzaile-

an Langileen Batzordeak bere ordezkariak izendatzeari dagokionez. Hona ordezkariak:

– Epaimahaiko kidea: Pedro Loyola Eraso jauna, Nafarroako Parlamentuko informatika sistemetako goi mailako teknikaria.

– Ordezkoa: Miguel Esparza Oroz jauna, Nafarroako Parlamentuko legelari nagusiaren ondokoa.

2. Erabaki hau Nafarroako Aldizkari Ofizialean eta Nafarroako Parlamentukoan argitaratzea, bai eta iragarki oholean eta www.parlamento-navarra.es webgunean ere..

Iruñean, 2011ko otsailaren 7an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Deialdia, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko administrazio kudeaketako teknikaria –teknikari diplomadunen eskalako– izateko lanpostu huts bat lekualdatze lehiaketa bidez betetzekoa.

Epaimahaiko kideak izendatzea

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Ikusita Nafarroako Parlamentuko Langileen Batzordearen komunikazioa, administrazio kudeaketako teknikari lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdiko epaimahai kalifikatzailean bere ordezkariak izendatzeari buruzkoa, ondokoa ERABAKI DA:

1. Jakinaren gainean dagoela adieraztea, Nafarroako Parlamentuaren zerbitzuko administrazio kudeaketako teknikari lanpostu huts bat lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko deialdiko epaimahai

kalifikatzailean Langileen Batzordeak bere ordezkariak izendatzeari dagokionez. Hona ordezkariak:

– Epaimahaiko kidea: Mª Victoria Larrañeta Lizarrondo andrea, Nafarroako Parlamentuko teknikari diplomatua.

– Ordezkoa: Tomás Mena García jauna, Nafarroako Parlamentuko protokolo teknikaria.

2. Erabaki hau Nafarroako Aldizkari Ofizialean eta Nafarroako Parlamentukoan argitaratzea, bai eta iragarki oholean eta www.parlamento-navarra.es webgunean ere.

Iruñean, 2011ko otsailaren 7an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

H saila:
BESTELAKO TESTU ARAU-EMAILEAK

1/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, tributu harmonizazioari buruzkoa, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legea aldatzen duena.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hurrengo erabakia hartu zuen, besteak beste:

Ikusita 1/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, tributu harmonizazioari buruzkoa, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legea aldatzen duena, eta kontuan harturik Nafarroako Gobernuari eta lehendakariari buruzko 14/2004 Foru Legearen 54. artikulua eta Nafarroako Parlamentuko Erregelamenduaren 160. artikulua, hona erabakia:

1. Adieraztea jakinaren gainean dagoela tributu harmonizazioari buruzko urtarrilaren 24ko 1/2011 Legegintzako Foru Dekretuari dagokionez, zeinaren bidez aldatzen baita Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legea.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

**1/2011 Legegintzako Foru Dekretua,
urtarrilaren 24koa, tributu
harmonizazioari buruzkoa,
Balio Erantsiaren gaineko Zergari
buruzko abenduaren 30eko 19/1992
Foru Legea aldatzen duena**

ZIOEN AZALPENA

Estatuaren eta Nafarroako Foru Komunitatearen arteko Hitzarmen Ekonomikoaren 32. artikulua balio erantsiaren gaineko zergaren ordainarazpena aplikatzeko araudiari buruzkoa da. Horretarako, ezarri egiten da Foru Komunitateak Estatuko lurraldean unean-unean indarra duten oinarritzko printzipio berak eta arau substantibo eta formal berberak apli-

katuko dituela. Hala ere, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak aitorpena eta ordainketak egiteko bere ereduak onesten ahalko ditu, gutxienez ere lurralde komuneko datu berekin; likidazioaldi bakoitzean ordaintzeko epeak ere finkatzen ahalko ditu, baina funtsean ez dira Estatuko Administrazioak ezartzen dituenetatik desberdinak izanen.

Bestetik, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legeak 54.1 artikuluan xedatzen du ezen Hitzarmen Ekonomikoarekin bat, tributu araubide komunaren aldaketa batek behartzen badu estatuan unean-unean indarra duten arau substantibo eta formal berak Foru Komunitatean aplikatzera, Nafarroako Gobernuak, arauetarako duen ahalaren esparruan, Nafarroako Parlamentuak haren esku utzia baitu, behar diren foru legeen mailako arauak ematen ahalko dituela tributu arloko foru legeak aldatzeko.

Aipatutako 14/2004 Foru Legearen 54.2 artikuluan xedatutakoari jarraituz, legegintza delegatu hori osatzen duten Nafarroako Gobernuaren xedapenek tributu harmonizazioaren gaineko legegintzako foru dekretuen titulua hartuko dute.

2011rako Estatuko Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 22ko 39/2010 Legeak Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 37/1992 Legea aldatu du, eta horregatik beharrezkoa da, aipatu legegintza delegatua erabiliz, tributu harmonizazioaren gaineko legegintzako foru dekretu baten bidez eta 14/2004 Foru Legearen 54.1 artikulua horri jarraituz, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legea aldatzeko behar diren arauak ematea; hain zuzen ere, Nafarroako Foru Komunitateak Estatuaren lurraldean indarra duten arau substantibo eta formal berak aplikatu behar dituen alderdian, Estatuarekin sinatutako Hitzarmen Ekonomikoaren 32. artikuluan adierazitakoarekin bat.

Aldaketa garrantzitsuenak hainbat motatakoak dira. Batetik, egungo araudian ondasun-ematekin parekatzen da subjektu pasibo batek bere enpre-

sako gauzazko ondasun bat Europa Batasuneko beste estatu kide batera transferitzea, estatu horretan dituen beharrei afektatzeko. Hala ere, ez dira parekatuko aurreko ondasun-emateekin gas-emateak nahiz argindar-emateak. Salbuespen horri (gas-ematekoari nahiz argindar-ematekoari) berokuntza sareen bidezko bero-emateak nahiz hozte sareen bidezko hotz-emateak gehitzean datza aldaketa.

Bigarrenik, guztiendako posta zerbitzuen salbuespena birmoldatzen da, eta bakarrik aplikatuko da baldin eta zerbitzu-emateak eta haien osagarriak diren ondasun-emateak guztiendako zerbitzu postal hori, osoa edo zati bat, emateko konpromisoa duen eragileak edo eragileek ematen baditu edo badituzte.

Hirugarrenik, zehazten dira Espainiak onarturiko erakundeendako edo erakunde horietako langile izan eta estatutu diplomatikoa dutenendako ondasun-emateen eta zerbitzu-emateen salbuespenaren alderdi batzuk.

Azkenik, jasandako kuoten kenkariaren betebeharrak formalei dagokienez, kentzen da eta ez da hartzen frogagiritzat "autofaktura" delakoa, hau da, subjeto pasiboak luzatutako faktura subjetoaren beraren inbertsioa denean edo inbertsiorako urre-ematea denean eta horri dagokion salbuespenari uko egiten zaionean.

Foru arau honen indar hartzearen ondorioak eta Estatuko arau baliokidearenak batera izan daitezten, foru arauak 2011ko urtarrilaren 1etik aurrera izanen ditu ondorioak.

Horrenbestez, Ekonomia eta Ogasuneko kontseilariak proposatuta, eta Nafarroako Gobernuak 2011ko urtarrilaren 24an egindako bilkuran hartutako erabakiarekin bat,

DEKRETATU DUT:

Artikulu bakarra. Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legea aldatzea.

Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legearen agindu hauek aldatu dira, eta ondoren azaldu bezala gelditu dira:

Bat. 9.3.h) artikulua.

"h) Balio Erantsiaren gaineko Zergaren araubide arrunta arautzen duen Legearen 68. artikulua-ren zazpigarren idatz-zatiaren arabera, Europar Batasuneko beste estatu kide batean egindakotzat hartuko liratekeen gas-emateak (gas naturala banatzeko Batasunaren lurraldean kokatutako sare baten bidezkoak, edo sare horri lotutako sare

baten bidezkoak), argindar-emateak nahiz bero-emateak edo hotz-emateak (berokuntza sareen bidezkoak nahiz hozte sareen bidezkoak)."

Bi. 17.1.21 artikulua.

"21. Guztiendako posta zerbitzua osatuz, zerbitzua (osoa edo zati bat) emateko konpromisoa duen edo duten eragileak edo eragileek egindako zerbitzu-emateak eta haien osagarriak diren ondasun-emateak.

Salbuespen hau ez da aplikatuko baldin eta zerbitzua emateko baldintzak banan-banan negoziatzen badira."

Hiru. 18.4 artikulua.

"4. Onarturiko erakundeendako ondasun-emateak, baldin eta, salbuespenerako eskubidea onartu ondotik, eta giza-laguntza, karitate edo hezkuntza arloetako beren jardueren esparruan, ondasun horiek Europako Batasuneko lurraldetik kanpora esportatzen badituzte.

Hala ere, erakunde publiko batek edo establezimendu pribatu sozial batek ematen baditu zenbaki honen aurreko paragrafoan aipatu ondasunak, Zerga Administrazioari eskatzen ahalko zaio jasan eta erabat kendu ez den zerga itzultzeko, zenbatekoa frogatu ondoren, ondasunak ematek hurrengo hiru hilabeteko epean."

Lau. 19.9 artikulua.

"9. Espainiak onarturiko nazioarteko erakundeendako edo erakunde horietako langile izan eta estatutu diplomatikoa dutenendako ondasun-emateak eta zerbitzu-emateak, erakunde horiek sortzen dituen nazioarteko hitzarmenetan edo kasuan kasuko egoitza-akordioetan finkaturiko baldintza eta muga aplikagarrien barrenean.

Bereziki, zenbaki honetan sartuko dira honako erakunde hauei egindako ondasun-emateak eta zerbitzu-emateak: Europako Batasunari, Energia Atomikoaren Europako Erkidegoari, Europako Banku Zentralari, Europako Inbertsio Bankuari edo Erkidegoek sortu eta Europako Erkidegoen pribilegioei eta immunitateei buruzko 1965eko apirilaren 8ko Protokoloa aplikatzen zaien erakundeei (protokolo horrek, bera aplikatzeko akordioek edo egoitza-akordioek ezartzen dituzten mugen barnean eta ezartzen dituzten baldintzei jarraituz). Betiere, ezingo da lehian distortsiorik eragin."

Bost. 43.1.4 artikulua.

"4. Jatorrizko faktura edo ondasunak edo zerbitzuak ematen dituenak luzatutako eragiketaren kontabilitate-frogagiria, baldin eta zergaren subjektu pasiboa sartzen bada 31. artikulua-ren 1. idatz-

zatiaren 2., 3. eta 4. ordinaletan edo 85. quinquies artikuluan ezarritako kasuetan, eta ondasun-ema-tea edo zerbitzu-ema-tea behar bezala agertzen bada 109. artikulua 1. idatz-zatiaren 6. ordinalean aipatzen den aitorten-likidazioan.

Ondasunak edo zerbitzuak ematen dituenak Europako Batasunean badu egoitza, aurreko paragrafoan aipatzen den jatorrizko fakturak Balio Erantsiaren gaineko sistema arruntari buruzko abenduaren 16ko 2008/117/EE Zuzentarauaren 226. artikuluan agertzen diren baldintzak bete beharko ditu.”

Sei. 45.4 artikulua.

“4. Kuota kengarriak jasan direla ulertuko da haiek jasan dituen enpresaburuak edo profesionalak faktura edo kenkaria egiteko eskubidea ematen duten gainerako frogagiriak jasotzen dituen unean.

Zergaren sorrarazpena faktura jaso ondotik gertatzen bada, kuota horiek sorrarazten direnean jasaten direla ulertuko da.

44.4 artikuluan aipatutako kasuan, kuota kengarriak jasanen dira kenkaria egiteko eskubidea sortzen den unean berean.”

Zazpi. 81.1.1.a) artikulua.

“a) Berreskuratzeko materialak, ontziak, bilgariak, urrea, platinoa eta harribitxiak.”

Zortzi. 110. artikulua.

“110. artikulua. Fakturaziorako arau bereziak.

1. Jasotzen diren fakturak, kontabilitate-frogagiriak eta luzatutako fakturen kopiak, bide elektronikoaz bidalita ere, zergaren aldia preskribatu arte

gorde beharko dira. Beharkizun hori hirugarren batek bete dezake, baina subjektu pasiboaren ize-nean eta haren kontura arituko da.

Aurreko paragrafoan aipatutako agiriak agertzen diren erosketetan Balio Erantsiaren gaineko Zergaren kuota jasan edo ordaindu baldin bada eta kuota horien kenkarietarako erregularizazio aldia ezarri baldin bada, fakturak kuota horiei dagokien erregularizazio aldia amaitu eta hurrengo lau urteetan gorde beharko dira.

Zenbaki honetan ezarritako beharkizunak betetzeko baldintzak erregelamendu bidez finkatuko dira.

2. Goiko 1. zenbakian fakturazio eta agiriak gordetzeari buruz ezarritako beharkizunak betetzeko beste hautabide batzuk eskaini ahalko dira, erregelamenduz, enpresa edo lanbide jardueraren garabiderako trabak saihesteko.

3. Subjektu pasiboak goiko 1. zenbakian aipatutako agiriak baliabide elektronikoetan gordetzen baldin baditu, bermatu beharko du Zerga Administrazioak faktura horiek linean eskuragarri izanen dituela eta urrutitik kargatzeko eta erabiltzeko bidea dagoela. Beharkizun hori kasu guztietan bete beharko da, gordetzeko tokia zeinahi dela ere.”

Azken xedapen bakarra. Indarra hartzea.

Tributu harmonizazioari buruzko legegintzako foru dekretu honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara eman eta biharamunean hartuko du indarra, eta 2011ko urtarrilaren 1etik aurrera izanen ditu ondorioak.

2/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, tributu harmonizazioari buruzkoa, Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea aldatzen duena.

Nafarroako Parlamentuko Mahaia, 2011ko otsailaren 7an egindako bilkuran, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hurrengo erabakia hartu zuen, besteak beste:

Ikusita 2/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, Tributu Harmonizazioari buruzkoa, Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea aldatzen duena, eta kontuan harturik Nafarroako Gobernuari eta lehendakariari buruzko 14/2004 Foru Legearen 54. artikulua eta Nafarroako Parlamentuko Erregelamenduaren 160. artikulua, hona erabakia:

1. Adieraztea jakinaren gainean dagoela tributu harmonizazioari buruzko urtarrilaren 24ko 2/2011 Legegintzako Foru Dekretuari dagokionez, zeinaren bidez aldatzen baita Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Iruñean, 2011ko otsailaren 8an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

2/2011 Legegintzako Foru Dekretua, urtarrilaren 24koa, tributu harmonizazioari buruzkoa, Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea aldatzen duena

ZIOEN AZALPENEA

Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legeak 54. artikulua 1. idatz-zatian xedatzen du ezen Hitzarmen Ekonomikoarekin bat, tributu araubide erkidearen aldaketa batek behartzen badu estatuan unean-unean indarra duten arau berdina-berdinak, hots, funtsez eta formaz berdina, Foru Komunitatean aplikatzen, Nafarroako Gobernuak, Nafarroako Parlamentuak haren esku utzirik, behar diren foru legeen mailako arauak ematen ahalko dituela tributu arloko foru legeak aldatzeko.

Aipatu legegintza eskuordetua erabiliz, Nafarroako Gobernuak onesten dituen xedapen horiei Tributu Harmonizaziorako Legegintzako Foru Dekretuaren izena emanen zaie.

Bestalde, Estatuaren eta Nafarroako Foru Komunitatearen arteko Hitzarmen Ekonomikoaren

35.4 artikulua ezartzen du ezen, Foru Komunitateari dagozkion zerga bereziak ordainarazteko orduan, unean-unean Estatuko lurraldean indarra duten oinarritzko printzipio, funtsezko arau eta arau formal berak erabiliko dituela. Hala ere, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak aitorpena egin eta dirua pagatzeko ereduak onesten ahalko ditu, gutxienez ere araubide erkideko lurraldeko datu berak jasoko dituztenak, eta likidazioaldi bakoitzeko pagatzeko epeak finkatzen ahalko ditu, Estatu Administrazioak ezartzen dituenetik sobera bereziko ez direnak.

2011rako Estatuko Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 22ko 39/2010 Legeak Zerga Bereziei buruzko abenduaren 28ko 38/1992 Legea aldatu du.

Zenbait garraibideren gaineko zerga bereziari dagokionez, matrikulatzeko betebeharraren erregulazioan aldaketa batzuk egin ditu, loturarik ez daudenean eta salbuespenetan; hori dena, barne antolamendua Europar Batasuneko araudira egokitu beharraren ondorioz.

Halaber, aldaketa batzuk ezarri ditu zerga berezi horren autolikidazioari eta zergaren diru-sarrerara egiteari dagokionez, loturarik eza edo salbuespena ekartzen duten inguruabarrak edo betebeharrak aldatzen diren kasurako. Orobat, aldaketak egin dira garraibideak birsaltzen modu profesionalean diharduten enpresaburuei zerga kuota zati bat itzultzeari dagokionez.

Horregatik guztiagatik, beharrezkoa da, lehen aipatutako legegintzarako eskuordetza erabiliz, tributu harmonizaziorako legegintzako foru dekretu baten bidez Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea aldatzeko behar diren arauak ematea, abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen 54.1 artikuluaarekin bat, Estatuarekin sinatutako Hitzarmen Ekonomikoaren 35. artikulua araberako Nafarroako Foru Komunitateak Estatu lurraldean indarra duten arau berdina-berdinak –bai funtsari bai formari dagokionez– aplikatu behar dituen alderdietarako.

Horiek horrela, Nafarroako Gobernuak, Ekonomia eta Ogasuneko kontseilariak proposaturik, eta Nafarroako Gobernuak 2011ko urtarrilaren 24ko bilkuran hartutako erabakiarekin bat,

DEKRETATU DUT:

Artikulu bakarra. Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legea aldatzea.

Zerga Bereziei buruzko abenduaren 30eko 20/1992 Foru Legearen agindu hauek aldatu eta ondoren azaldu bezala erredaktatuta geldituko dira:

Bat. 42.1.a). Lehena artikulua, lehenbiziko lerroaldea,

“1. Kontseiluaren 1970eko otsailaren 6ko 70/156/EEE Zuzentarauaren (Estatu kideek ibilgailu motordunei eta horien atoei buruz dituzten legeak elkarrengana hurbiltzeari buruzkoa) II. eranskineko testuan, 2007ko ekainaren 30ean indarrean zegoen horretan, N1, N2 eta N3 kategorietan jaso diren ibilgailuak, loturarik gabeko beste kasu batzuetan sarturik ez badaude eta betiere, N1 kategoriei dagokienez, jarduera ekonomiko bati nabarmenki atxikitzen bazaizkio. Jarduera ekonomiko bati nabarmenki atxikitzen joko da baldin eta, abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legearen (Balio Erantsiaren gaineko Zerga) 41. artikuluan aurreikusitakoarekin bat, subjektu pasiboak, ibilgailuaren eskurapen edo inportazioa dela-eta, eskubidea badu jasandako edo ordaindutako Balio Erantsiaren gaineko Zergaren kuoten gutxienez %50eko kenkaria egiteko. Ondorio horietarako ez du garrantzirik izan aipatutako foru legearen arauen ondorioz kenkaria izateko eskubidearen beste edozein murrizketaren aplikazioak.”

Bi. 42.2.c) artikulua, lehenbiziko lerroaldea.

“c) Aurreko 1.a) zenbakiko bederatzigarren eta hamargarren ordinaletan loturarik gabe egoteko adierazten diren kasuak aplikatzeko, beharrezkoa izanen da aldez aurretik Zerga Administrazioak hori aitortzea, erregelamenduz ezarritako moduan. Espainian garraiobideak erabiltzea edo zirkulatzea denean zergapeko egintza, loturarik gabeko kasu horiek aplikatzeko, beharrezkoa izanen da, gainera, aldez aurreko aitorten horretarako eskaera artikuluko honen 1.d) zenbakian ezarritako epeetan aurkeztea.”

Hiru. 42.3 artikuluko lehenbiziko lerroaldea.

“3. Zergapeko egintza egin eta lau urte pasatu baino lehen aldaketarik baldin badago foru lege honetan aurreikusitako loturarik gabeko edo salbuespeneko kasuak eragiten dituzten inguruabarretan edo baldintzetan, aldaketa hori egin den uneari erreferentzia eginez gauzatuko dira zerga bereziaren autolikidazioa eta diru-sarrera, salbu aldaketa horren ondoren foru lege honetan aurreikusitako loturarik ezaren edo salbuespenaren kasuren bat aplikatzeko baldin bada. Garraiobidearen eskualdatzeak ondorioak izan ditzan matrikulazio arloan

eskumena duen organo batean, beharrezkoa izanen da, kasuaren arabera, organo horri zergaren ordainketa frogatzea, edo organo hartan aurkeztea loturarik ezaren edo salbuespenaren aitortpena, organo kudeatzaileak behar bezala eginbidetua, edo loturarik ezaren edo salbuespenaren kasua aplikatzeko Zerga Administrazioak egin duen aldez aurreko aitortpena.”

Lau. 42. artikulua, 4. zenbakia gehitzea.

“4. Garraiobideen behin betiko lehenbiziko matrikulazioa ez da zergari lotua egonen, haien zirkulazioa edo erabilera artikuluko honetako 1. zenbakiko d) letran ezarritakoaren arabera egon denean zergari lotua, baldin eta ezarritako epeetan:

a) lotura horri dagokion zerga hori autolikidatu bada eta diru-sarrera egin bada, edo, bestela,

b) lotura horri dagokion zergaren likidazioa egin badu Zerga Administrazioak eta dagokion zenbatekoa sartu bada, edo, bestela,

c) Zerga Administrazioak aurretik onartu badu loturarik gabeko edo salbuespeneko kasu bat aplikatzea bidezkoa dela, horretarako aurreikusia dagoen kasuetan, edo, bestela,

d) zerga salbuesteari buruzko aitorten bat aurkeztu bada Zerga Administrazioan, horretarako aurreikusia dagoen kasuetan.”

Bost. 43. artikulua, 1etik 3rako zenbakiak.

“1. Zergatik salbuesia egonen da ondoko garraiobideen behin betiko lehenbiziko matrikulazioa, edo, kasua bada, Espainian zirkulatzea edo erabiltzea:

a) Indarra duen legeriak taxitzat, autotaxitzat edo autoturismotzat hartzen dituen ibilgailuak.

b) Kontraprestazioaren aldera, gidatzen erakusteko jarduerari benetan eta bakar-bakarrik atxikitako ibilgailu automobilak.

c) Alokatzeko jarduerari benetan eta bakar-bakarrik atxikitako ibilgailu automobilak.

Ondorio horietarako, ez da ulertuko automobilen alokera jarduerarik dagoenik Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 30eko 19/1992 Foru Legearen 27. artikuluan aurreikusitako moduan lotura duten pertsonen izen zirkulazioan, edo pertsona edo entitate berari hiru hilabetez gora izen zirkulazioan, hamabi hilabetez segidan.

Ondorio horietarako, ez dira automobil alokera-tzat hartuko errentamendu-salmenta kontratuak

eta horiekin parekatuak, ezta erosteko aukera ematen duten errentamenduak ere.

d) Minusbaliatuen izenean eta berek bakarrik erabiltzeko matrikulatutako ibilgailu automobilak, betiere baldintza hauek gertatzen badira:

Lehena. Gutxienez lau urte igaro izana beste ibilgailu bat antzeko baldintzetan matrikulatu zenez. Nolanahi ere, baldintza hori ez da eskatuko erabateko hondamenaren kasuetan, behar bezala frogatzen denean.

Bigarrena. Gero "Inter vivos" egintzen bidez ez eskualdatzea, matrikulatu eta ondoko lau urteko epean.

e) Matrikula diplomatikoaren araubidean matrikulazio berezia duten ibilgailuak, erregelamenduz finkatzen diren muga eta baldintzekin, honako hauen izenean:

Lehena. Espainian egoitza iraunkorra duten misio diplomatiko baimenduak eta agente diplomatikoak.

Bigarrena. Espainiako Estatuarekin egoitza hitzarmena sinatua duten nazioarteko erakundeak eta estatutu diplomatikoa duten bertako funtzionarioak.

Hirugarrena. Karrerako kontsulen bulegoak eta atzerriko nazionalitatea duten kontsuletxe bateko karrerako funtzionarioak.

Laugarrena. Misio diplomatikoetako eta nazioarteko erakundeetako langile tekniko eta administratiboak eta karrerako kontsulen bulegoetako langileak, baldin Espainiako nazionalitaterik eta Espainian egoitza iraunkorrik gabeko pertsonak badira.

Aurreko bigarren eta laugarren ordinaletan agintzen denagatik ere, erakunde horiek sortzeko nazioarteko hitzarmenek edo haien egoitza hitzarmenek beste muga edo baldintzarik ezartzen badute, haiek aplikatuko zaizkie erakunde horiei, estatutu diplomatikoa duten haien funtzionarioei eta haien langile tekniko-administratiboak.

f) Gehieneko luzera hamabost metrokoa edo gutxiagokoa duten aisiako edo ur kiroletako ontziak, benetan alokatze jarduerari bakarrik atxikiak.

Salbuespen hau ibilgailuak alokatzeko ezarrita dauden baldintzak eta mugapenak betetzearen baldintzapean egonen da. Nolanahi ere, ez da alokatzeko jardueratzat hartuko titularrak ontzia errentan emateko lagatzen duenean, betiere titularrak edo hari lotutako pertsona batek ontzi hori edo lagapen hartzaileak edo hari lotutako beste pertsona batek duen beste ontzi bat erabiltzeko

eskubide osoa edo partziala jasotzen badu titulu baten bidez. Letra hau aplikatzeari begira, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko Foru Legearen 27. artikuluan ezarritako baldintzak betetzen dituztenak izanen dira titularrari lotutako pertsonak.

g) Duten konfigurazioarengatik arrauna edo pala beste bultzabiderik ezin eduki duten ontziak, eta maila olinpikoko belaontziak.

h) Estatuak, autonomia erkidegoek, toki korporazioek edo enpresa nahiz erakunde publikoek matrikulatzen dituzten aireontziak.

i) Abiazio Zibileko Zuzendaritza Nagusiak ofizialki baimendutako eskolen izenean matrikulatutako aireontziak, benetan pilotuak hezteko eta presatzeko edo haien lanbide birziklapena egiteko bakarrik direnak.

j) Aire nabigazioko enpresen titulartasuna duten aireontziak, betiere haien erabilera ezin bada sailkatu aisiako abiazio pribatu gisa, Zerga Bereziei buruzko abenduaren 28ko 38/1992 Foru Legearen 4. artikuluko 4. zenbakian aurreikusitakoaren arabera.

Aire nabigazioko enpresei alokatutako aireontzien kasuan, salbuespena ez da aplikatuko baldin eta errentatzaileak edo hari lotutako pertsonak, denak batera hartuta, aireontziaren azkeneko erabiltzaileak badira aireontziaren hegaldi-orduen %5 baino denbora gehiagoz, hamabi hilabete jarraiko epean. Letra hau aplikatzeari begira, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko Foru Legearen 27. artikuluan ezarritako baldintzak betetzen dituztenak izanen dira titularrari lotutako pertsonak.

k) Aire nabigazioko enpresei bakarrik alokatzeko matrikulatu diren aireontziak, betiere haien erabilera ezin bada sailkatu aisiako abiazio pribatu gisa, Zerga Bereziei buruzko abenduaren 28ko 38/1992 Foru Legearen 4. artikuluko 4. zenbakian aurreikusitakoaren arabera.

Salbuespena ez da aplikatuko baldin eta, matrikula noren izenean egin den, pertsona hura edo hari lotutako pertsonak, denak batera hartuta, aireontziaren azkeneko erabiltzaileak badira aireontziaren hegaldi-orduen %5 baino denbora gehiagoz, hamabi hilabete jarraiko epean. Letra hau aplikatzeari begira, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko Foru Legearen 27. artikuluan ezarritako baldintzak betetzen dituztenak izanen dira titularrari lotutako pertsonak.

l) Titularrak bere ohiko egoitza atzeritik Espainiara aldatzearen ondorioz matrikulatzen edo erabiltzen diren garraiobideak. Honako eskakizunak

betetzea izanen da salbuespena aplikatzeko baldintza:

Lehen. Interesdunek Espainiako lurraldeaz kanpo izan behar duten ohiko egoitza, egoitzaz aldatu aurreko hamabi hilabeteetan gutxienez.

Bigarrena. Garraiobide horiek jatorrizko herrian zerga baldintza normaletan erosiak edo inportatuak beharko dute izan, herri hartatik ateratzeagatik sorrarazitako kuoten inolako salbuespenik edo itzulketarik izan gabe.

Baldintza hori betetzat joko da garraiobideak erosi edo inportatzeko araubide diplomatiko edo kontsularretan ezarritako salbuespenak erabili direnean, edo jatorrizko estatuan egoitza duten eta baimendu diren nazioarteko erakundeen kideen aldeko salbuespenak erabili direnean, erakunde horiek sortzeko nazioarteko hitzarmenek egoitza akordioen bidez ezartzen dituzten muga eta baldintzekin.

Hirugarrena. Garraiobide horiek interesdunak bere lehengo egoitzan erabiliak beharko dute, gutxienez egoitza hura utzi aurreko sei hilabeteetan.

Laugarrena. Matrikulazioa foru lege honen 42.1.d) artikuluan aurreikusitako epean eskatu beharko da.

Bosgarrena. Salbuespen hau izan duten garraiobideak ezin eskualdatuko dira matrikulatu ondoko hamabi hilabeteetan. Baldintza hau ez betetzeak zerga ordainaraztea ekarriko du, betetzen ez den datatik aurrera.

2. Aurreko zenbakiko a), b), c), d), f), i) eta k) letretan aipatzen diren salbuespenak aplikatzeko baldintza izanen da Zerga Administrazioak aurrez baimena ematea, erregelamenduz finkatzen den moduan. Bereziki, d) letrak aipatzen duen salbuespenaren kasuan, beharrezkoa izanen da aurrez Foru Komunitateko Gizarte Gaietako Departamentuaren zerbitzuek, Gizarte Zerbitzuen Institutu Nazionalak edo kudeaketa entitate eskudunek minusbalioetasunaren edo baliaezintasunaren ziurtagiria ematea.

Aurreko zenbakiko e) letrak aipatzen duen salbuespena aplikatzeko, aurrez Kanpo Arazoetarako eta Lankidetzarako Ministerioak haren egokitasuna egiaztatu beharko du.

Salbuespeneko gainerako kasuetan beharrezkoa izanen da Zerga Administrazioan adierazpen bat aurkeztea Ekonomia eta Ogasun Departamentuak ezarritako leku, modu, epe eta inprimakiak baliatuz.

Espainian garraiobideak erabiltzea edo zirkulaztea denean zergapeko egintza, aurreko zenbakian ezarritako salbuespenak aplikatzeko beharrezkoa izanen da alde aurreko baimenaren eskaera edo dagokion aitortpenaren aurkezpena 42.1.d) artikuluan ezarritako epeetan egitea.

3. Garraiobide erabiliak saltzea lanbide duten enpresaburuek eskubidea izanen dute garraiobidea kanpora bidalitako mementuan zuen balioari dagokion kuota ordainduaren zatia itzultzeko, zergapeko egintza egitetik lau urte iragan baino lehen zergaren aplikazio eremuaz kanpora behin betiko bidali dutela frogatzen duten garraiobidearen kasurako. Garraiobidearen zergaren aplikazio eremuaz kanpora behin betiko bidali dutela frogatzeko, kasuko erregistroko bajaren ziurtagiria aurkeztuko da, matrikulazio gaietan eskudun den organoak emana.

Aurreko lerroaldeak aipatzen duen itzultze kasuan, honako arauok aplikatuko dira:

a) Salmenta irmo baten ondorioz gertatua behar da garraiobidea zergaren aplikazio eremuaz kanpora bidaltzea.

b) Itzulitakoaren oinarria garraiobideak bidali zen mementuan zuen merkatu-balioa izanen da, betiere goreneko muga dela foru lege honen 46. artikuluko b) letrak aipatzen dituen balorazio taulak aplikatzean sortzen den balioa.

c) Itzulitakoaren tasa zerga kitzatzeko orduan aplikatu zena izanen da.

d) Itzulitakoaren zenbatekoa ez da inoiz izanen ordaindu den kuota baino handiagoa.

e) Garraiobide erabilia saltzen duen enpresaburua eskatuko du dirua itzultzeko, Ekonomia eta Ogasun Departamentuak agintzen duen tokian, moduan, epean eta inprimakian.”

Sei. Hirugarren xedapen gehigarria.

“Hirugarren xedapen gehigarria. Behin betiko matrikulazioa Espainian.

1. Foru lege honek aipatzen dituen garraiobide berrien nahiz erabilien behin betiko matrikulazioa Espainian egin beharko da, baldin eta Espainiako egoiliarak diren pertsonak edo entitateek eta, orobat, Espainian dauden establezimenduetako titularrak diren pertsonak edo entitateek erabili behar badituzte lurralde horretan.

2. Garraiobideen matrikulazioa arautzen duen berriazko araudian ezarritakoa galarazi gabe, ez da eskatuko aurreko zenbakian aurreikusitako betebeharra baldin eta, garraiobide batzuen gaineko zerga bereziari buruz 42.1.d) artikuluan ezarri-

tako betebeharrari dagokionez, eta manu horretan ezarritako epeen barnean:

a) zerga autolikidatu eta dirua sartu bada, edo, bestela,

b) Zerga Administrazioari eskatu bazaio aurretik loturarik gabeko edo salbuespeneko kasu baten aplikazioa onartzeko, horretarako aurreikusia dagoen kasuetarako, edo, bestela,

c) Zerga Administrazioan zerga salbuespen bati buruzko aitorten bat aurkeztu bada.

3. Garraiobideen matrikulazioa arautzen duen berriazko araudian ezarritakoan galarazi gabe, aurreko 1. zenbakian aurreikusitako betebeharra ere ez da eskatuko baldin eta Zerga Administrazioak atxikipen horri dagokion zerga likidatu badu eta dagokion zenbatekoa sartu badu.

4. Aurreko zenbakiek azaldutako betebeharra ez dela bete egiaztatzen denean, Zerga Administrazioaren organoek edo zirkulazio, bide segurtasun, nabigazio edo aireko nabigazio arloan esku-

mena duten organoek, tributudunari bost eguneko epea emanen diote hura betetzeko edo zenbait garraiobideren gaineko zerga berezia ordainduko dela bermatzeko, hauetakoren bat aurkeztuta: kreditu entitate baten edo elkarren bermerako sozietate baten abal solidarioa edo kauzio aseguruaren ziurtagiri bat. Epe hori iraganik, ez bada behin betiko matrikulaziorik egin edo aipatutako abala edo ziurtagiria ez bada aurkeztu, organo horiek garraiobidea ibilgetu egingen dute harik eta administrazio eta zerga egoera erregularizatu dela frogatzen den arte. Nolanahi ere, ibilgetzea kendu egingen da tributudunak abal solidarioa edo aseguruaren ziurtagiria lehen adierazitako moduan aurkezten badu.”

Azken xedapen bakarra. Indarra hartzea.

Tributu harmonizazioari buruzko legegintzako foru dekretu honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara eman eta biharamunean hartuko du indarra, eta 2011ko urtarrilaren 1etik aurrera izanen ditu ondorioak.

